

Менскі
Савецкая
63

Рэдакцыя і галоўн. кантора

Рэдактар прымае ад 11-1 г.дня тэл. N10-74

Сакратар рэдакцыі — ад 12-2 г.дня тэл. N6-19

Начны рэдактар (друкарня ад 6 г.веч. тэл. N6-42)

Кіраўн. гл. Кантораю асобеткі і паап. N781

Копіт N усюды 5 кап.

ЗВЯЗДА

Пралётары
ўсіх краіў,
злучайцеся!

Пролетарии всех стран,
соединяйтесь!

רוטנעלע זעצן ווירטן זעצן זעצן זעצן

Proletariusze wszystkich krajów
łączcie się!

№ 23 (3131) Чоцьвер, 31 студзеня 1929 г.

Орган Цэнтральнага Кам. і Мен. Кам. Камуністычнай Партыі (б) Беларусі

Штодзённая газэта. Год выд. XIII

Вакол савецкай мірнай прапановы

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ.

ХІІ ЗЬЕЗД КП(б)Б АДКРЫВАЕЦЦА 5-га ЛЮТАГА 1929 г.
А 6 ГАДЗІНЕ ўвечары ў ПАМЯШКАНЬНІ «КЛЮБУ КАРЛА
МАРКСА З НАСТУПНЫМ ПАРАДКАМ ДНЯ:

- 1) Справаздача ЦК КП(б)Б (дан. тав. ГАМАРНІК)
- 2) Данкад рэвізіі най імяціі (дан. тав. КРОЛЬ)
- 3) Справаздача ЦК КП(б)Б (дан. тав. КАЛІНІН)
- 4) 5-гадовы плян рэвалюцыі народнай гаспадаркі БССР (дан. тав. ГАЛАДЗЕД, КАРКЛІН)
- 5) Аб вярбоўцы рабочых у партыю, рэгуляваньні росту і чыстцы партыі (дан. т. ВАСІЛЕВІЧ)
- 6) Аб рабоце прафсаюзаў (дан. т. РЫЖОЎ)
- 7) В м б а р м.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГАМАРНІК.

Да ведама дэлегатаў зьезду КП(б)Б

Аргамісія ЦК КП(б)Б па склінаньні ХІІ-га зьезду КП(б)Б паведамляе, што:

1. Зьезд будзе адбывацца ў памяшканьні клубу імя К. Маркса.
2. Часова мандатная і арганізацыйная імяціі вымяшчаюцца ў ЦК КП(б)Б, паяной № 9.
3. Размяшчаюцца дэлегацыі: Аршанская, Віцебская, Гомельская, Магілёўская, Мазырская, Менская — у

цэнтральнай гасьцініцы і Бабруйскай, Полацкай і інш.—у 1-й савецкай.
4. Для членаў і кандыдатаў ЦК і ЦКК КП(б)Б, для падпалшчынаў, цэнтральнага антыўу і гасьцей мандатны і білеты выдаюцца ў аргамісіі. Гасьцінныя білеты для Менскай аргамізацыі — у райномах і ячэйках.
5. Талёны на харчаваньне выдаюцца ў гасьцініцах.

Аргамісія.

За ленінскую лінію, за дыктатуру пралетарыяту

Барацьба з усякага роду адхіленьнямі ад правільнай большавіцкай лініі, за чыстату партыйнай ідэалёгіі, супроць «левых» фраз і супроць адкрыта аспартуністычных поглядаў, адценьняў гэтых поглядаў, а тансама і барацьба з прымірэнствам, з цярпімасцю да рознага роду ўхілаў — чырвонай нітчай праходзіць праз усю гісторыю большавізму.

Наша партыя загартоўвалася ў гэтай барацьбе і не дарма эпітэт «цвёрдакаменнасьць» — стары большавіцкі эпітэт.

Гэта «цвёрдакаменнасьць» дапамагла партыі ў поўнай чыстаце пранесці большавіцкую ідэалёгію праз цёмныя гады рэакцыі пасля першай рэвалюцыі, гэта ж «цвёрдакаменнасьць» захавала нашу партыю, якая партыю рэвалюцыйнага пралетарыяту ў эпоху сусветнай вайны, у дзікі час разгулу лэзунгаў сацыял-партыізму і абаронцаў, гэта ж «цвёрдакаменнасьць» большавіцкай партыі была асноўнай умовай Нас-трычкінава перамогі, асноўнай умовай паспяховага канца грамадзянскае вайны і наступнага паспяховага будаўніцтва сацыялізму ў на-

ўхільна будаўніцтва сацыялізму ў нашай краіне.

Контр-рэвалюцыйная вылезла, та- нім чынам, ганебна правалілася. Але гэта не азначае, што мы можам праходзіць міма такіх фактаў, як не заслугоўваючых нашае ўвагі. У зьвяз- ну з труднасьцямі нашага росту, трацістыя папрабуюць (і прабу- юць) дзе-ні-дзе спэкуляваць на гэ- тых труднасьцях. Мала таго, зной- дуцца, зразумела, толькі пасобныя адзінікі і ўнутры нашай партыі, ся- род найбольш адсталых яе праслоен, з настроямі ў бок трацізму.

Вось чаму партыя ня можа сабе дазволіць ні на хвіліну паслабленьня барацьбы з гэтымі настроямі. Трэба ўжываць усё меры, каб гэтыя настроі ў нашых радох абсалютна ня мелі месца.

З другога боку, нашай партыі да- возіцца мець справу з ухіламі ад- крыта-аспартуністычным, прымім. На- даны адмежан часу гэты ўхіл уяў- ляе бяспомна найбольшую небя- спену ян у нашай партыі, так і ў Імінтарне. Прамы ўхіл яшчэ не выстарчальна выкрыт перад масамі і ўжо ў адным гэтым заключоцца

Бурнае пасяджэньне польскага сойму

„Вы гаворыце аб міры, а за пазухай у вас схаваны нож“

Камуністычны дэпутат Бітнэр выкрывае імперыялісцкую палітыку польскага ўраду

«КАЛІ ГУТАРКА ІДЗЕ АБ МІРЫ, НЯХАЙ ПАЛКОЎНІКІ ў СОЙМЕ МАУЧАЦЬ»

ВАРШАВА, 29. Даўно ўжо пася- джэньне польскага сойму ня было такім бурным, як учора, калі ў па- радку дня аказаўся цэнтр аб ра- тыфікацыі пакту Кэлёга. Выступ- леньне адзінага прамовца дэпутата камфракцыі Бітнэра перарывалася прадстаўнікамі ўрадавага блёку на кожным кроку.

«Гаворачы аб міры,—заявіў Біт- нэр,—капіталістыя падрыхтоўваюць новую міжнародную вайну. 10 год таму назад па заканчэньні імперыя- лісцкай бойні, буржуазія з дапама- гай 14 пунктаў Вільсона прабавала апукаць масы ілюзіяй аб тым, што з вайнамі раз на заўсёды скончана. Потым зброяй апукаства мас ста- ла, гэтак званая, Ліга Нацыяў. На справе ж Вэрсальскі дагавор ня вы- рашыў ніводнай праблемы міжна- роднай палітыкі і гаспадарні, а ілю- зіі, якія ён стварыў, падрыхтоўва- юць аснову для новай імперыяліс- цкай вайны і ў самым недалёкім будучым».

У гэтым месцы прамовы старшы- ня ўрадавага блёку Славэк пера- рваў Бітнэра воклічамі: «Вывяджайце ў большавіцкі рай, там вы ня будзеце такім агентам, якім вы азьвучыцеся тут».

Бітнэр рэзка адказаў: «пане пал- коўнік, вы якраз і належыце да тых людзей у Польшчы, якія штурхаюць на вайну і міжнародную бойню. Калі гутарка ідзе аб міры, няхай палкоўнікі ў сойме маўчаць».

Гэты адказ выклікаў бурю абурэ- ння на лаўках урадавага блёку. Адаін з дэпутатаў урадавага блёку падбег да трыбуны і прабаваў вырваць з рук Бітнэра яго заметкі.

Пад даўкае заавываньне прыхіль- нікаў ураду Бітнэр гаварыў далей: «вы крычыце таму, што баіцеся, што

я раскрыю карты алачыннай імпе- рыялісцкай палітыкі, якую вы вядзеце».

«Вам вядома,—гаварыў далей Бітнэр,—што савецкі ўрад неадно- іраць зьвяртаўся да ўраду Польшчы і ўраду іншых дзяржаў з мірнымі прапановамі, што СССР часта прапа- ноўваў усім дзяржавам усеагульнае разбраеньне. Польшчы і балтыцкім дзяржавам СССР прапановаў заключыць дагаворы аб ненападзе. Урад Польшчы і ўрады балтыцкіх дзяр- жаў ігнаруюць гэтыя прапановы. Вы гаворыце тут аб міры, а за па- зухай у вас схаваны нож. Вы рас- паўсюджваеце ілюзіі ў масах, каб яны не перашкодзілі вам у вашай алачыннай імперыялісцкай гульні. Рабочыя масы адкажуць вам на гэта».

«Калі вы спрабуеце выклікаць вайну, адказам на гэта будзе ба- рацьба за зьвяржэньне вашай ула- ды».

Ад імя камфракцыі Бітнэр заявіў, што фракцыя будзе галасавць су- проць ратыфікацыі пакту Кэлёга, бо яна ня можа дапусьціць, каб масы аказаліся ва ўладзе ілюзіі. быццам, пакт Кэлёга адолены зба- сьпелыць мір рабочай класе. (ТАСС).

ППС і вызваленьне падтрымліваюць урад

ВАРШАВА, 29. Учора сойм раз- глядаў прапанову зьявіць аб выля- сеньні недавер'я міністру юстыцыі Цару, які напярэкор сойму ажыць- дэвіў прэзыдэнцкі дэкрэт аб рэар- ганізацыі судовага ведамства.

ППС і вызваленьне абмежаваліся вельмі двусэнсоўнымі заявамі, але ад галасаваньня ўстрымаліся. З 440 дэпутатаў у галасаваньні ўдзель- нічала ўсяго толькі 180. Прапамова эндэкаў была адхілена большасьцю 96 супроць 84 галасоў.

Дэпутат Гаўрон агаласіў дэклара- цыю камфракцыі, у якой гаворыцца, што адзіны шлях да вызваленьня рабочых мас — класавая барацьба за

Адзначэньне 10-годзьдзя БССР у Чэх-Славакіі

Дзесяцігодзьдзе БССР у Чэх- Славакіі было адзначана вечарам, паладжаным 16-га студзеня г. г. «Саюзам Студэнтаў-грамадзян БССР». На вечары прысутнічалі студэнты-беларусы, супрацоўнікі савецкіх устаноў і шмат асоб савецкае калё- ній у Празе і чэх-славацкага гра- мадзянства.

На гэтым вечары павераны ў спра- вах СССР у Чэх-Славакіі тав. Ка- лужны зрабіў даклад аб палітычным і культурным жыцьці БССР, ган- дзэвы прадстаўнік СССР у Чэх- Славакіі тав. Ленскі — даклад аб эканамічным становішчы БССР. Сту- дэнцкі хор даў канцэрт з беларускіх песень.

У прыгвітальнай тэлеграме на імя ўраду БССР савецкае і паступовае студэнцтва, якое знаходзіцца за гра- ніцай і пільна сачыць за будаван- нем сацыялізму работнікамі і селя- намі БССР, аблінае па сканчэньні свай навукі аддаць свае веды пра- поўным Савецкай Беларусі.

Новы турэцкі пасол ў СССР

МАСКВА. Як паведамілі супра- цюўніку ТАСС у асьвядомленых ко- лах, пасол Турцыі ў СССР пан Васіф- бэй вярочаецца ў Ангор, дзе ён будзе назначан міністрам народнае асьветы. Пераемнікам Васіф Бэа на пасту турэцкага пасла ў СССР буд- зьдзе цылеранкі турэцкі пасланьнік у Бухарэсьце Хюсейн Рагіб-бэй. (ТАСС)

Анты-імперыялісцкі мітынг у Лёндане

Польшча імкнецца ўхіліцца ад прапановы т. Літвінава

адказ эстоні і латвіі на прапанову літвы да- лучыцца да савецка-польскага пратаколу

БЭРЛІН, 29. Варшаўскі карэспандэнт «Берлінэр Тагеблат» паведам- ляе:

«Польшча і ня думае аб тым, каб прыняць савецкую прапанову, а толькі імкнецца ўхіліцца ад гэтай няпрыемнай для яе прапановы і ўскласьці віну на працоўны бок. Польшча ня хоча садаеінічаць таму, каб стварылася ўражаньне аб мір- ным характары намераў СССР».

Трэба думаць, што балтыцкія дзяр- жаў асьвядомлены як аб намерах СССР, так і аб плянах Польшчы. Польскі плян стварэньня блёку проці СССР мае, як відаць, мала шан- саў на посьпех». (ТАСС).

РЭВЭЛЬ, 30. Сёньня эстонскі міні- стр замежных спраў уручыў літоўскаму пасланьніку адказ эстонскага ўраду на літоўскую ноту ад 7-га сту- дзеня, у якой літоўскі ўрад прапана- вае даключыцца да савецка-польс- скага пратаколу.

Як падае газэта «Рэўлер Потэс», эстонскі ўрад у гэтай ноте выказае гатоўнасьць супольна з іншымі за- цікаўленымі дзяржавамі яшчэ да агульнага ажыцьдзеньня пакту Кэлёга прыняць удзел у агодзе, якая зьявіцца новым фактарам замаца- ваньня міру ва ўсходняй Эўропе. (ТАСС).

РЫГА, 29. Сёньня літоўскаму пас- ланьніку ў Латвіі быў перададзены ад- каз на прапанову літоўскага ўраду даключыцца да пратаколу аб безад- кладным ажыцьдзеньні пакту Кэ- лёга. У адказе Латвіі гаворыцца:

«Латвійскі ўрад можа аднебосьца да супольнага падпісаньня пратаколу паміж Польшчай і СССР толькі выч- ліва, паколькі гэты пратакол адпа- вядае парыхаму пакту. Латвія ўжо ў жніўні 1928 году рашыла даключы- ца да пакту і перадала яго на раты- фікацыю згодна канстытуцыі. Удзел Латвіі ў польска-савецкім пратаколе будзе залежаць ад гэі ролі, якая бу- дзе палана гэтаму пратаколу на пе- рагаворах, якія вядуцца ў сучасны момант. (ТАСС).

Эльзас пад ботам французскае буржуазіі

ПАРЫЖ, 29. Агэнцтва «Гавас» па- ведамае: «у палале дэпутатаў пра- цягваюцца запытаньні адносна ста- новішча ў Эльзасе і Лётарангіі Вы- ступіўшы сёньня дэпутат ад дэпар- таманту Ніжняга Рэйну — Дале (я групы «незалежнай лэвай») заявіў:

«Аўтанамісцкі рух зусім не азьв- лядца ямакка-фільскім і ня ім- кнецца да сепаратызму». Далё апраў- дваў існаваньне аўтанамісцкага ру- ху спецыяльным характарам Эльза- су і прыналежнасьцю насельніцтва да нямецкай расы. Далё абвінавач- ваў урад у тым, што ён зварочваец- ца да мэталду дыктатуры, каб за- думіць аўтанамісцкі рух.

«Сучасны ўрад — заявіў ён — не ачысьціць таго гноўніка, які прад- стаўляе сабою эльзаскае праблема і, магчыма, усё яноў закончыцца та- атральнай сантымэнтальнай мані- фестацияй, якія эльзасцам ўжо аб- вядоманы». (ТАСС).

большагіму Леніна, наша партыя зможа пасьпяхова працягваць і скончыць вялікую эпоху рэканструкцыйнага перыяду, пабудоваць сацыялізм.

Зараз партыі прыходзіцца мець справу з даважна рода ўхіламі ўнутры партыі: «левым» (у двухосых, па сутнасці—правым, меншавіцкім), пераважна траціцкім і правым, адкрыта апартуністычным ўхілам. Першы ўхіл дастаткова выкрыт перад партыяй і шырокімі рабочымі масамі. Траціцкія група, выключаная з партыі, стаўшы адкрыта антысавецкай, контр-рэвалюцыйнай, падпольнай арганізацыяй, сама сваімі заявамі і ўчынкамі выкрывае сябе іменна, як звычайную антысавецкую арганізацыю, такую-ж, як меншавікі, эсэры і інш. З траціцкімі у гэтым сэнсе пакончана. Барацьба з ім павінна весціся (паколькі ён працягвае дзеіні-дзе працягваць жыўчасць і карыстаючыся нашымі труднасьцямі — выступаць) звычайнымі мэтамі абароны пралетарскае дыктатуры.

Надаўня выступленьне траціцкіх на фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» (Барысаўшчына) сьведчыць, што рабочая маса дасканала разбіраецца ў ацэнцы «архі-рэвалюцыйных» прапанов траціцкіх і сама дае ім жорсткі адпор, выносячы на агупільныя рабочых сходах пастановы аб выключэньні траціцкіх з прафсаюзаў, выганяе са свайго асяродзішча. Ёсьць што гавораць рабочыя «Чырвоная Бярэзіна» ў рэвалюцыі свайго агупільнага сходу: «Зяўдзім, што не пацерпім у сваім асяродзішчы контр-рэвалюцыянараў — траціцкіх. Рабочыя і работніцы фабрыкі «Чырвоная Бярэзіна», як і раней будучы гэты ўсю сваю работу ў цесным адзінстве і кантакце з нашай лямінайскай камуністычнай партыяй, выконваючы наказ У. І. Леніна і працягваючы на-

ва ў вэсцы, правы ўхіл прыводзіць да даны адмежан часу, найбольшую небясьпеку, чаму трэба няспынна выкрываць праявы гэтага ўхілу, выкрываючы іх апартуністычную сутнасьць.

Нельга прайсці, гаворачы аб правым ўхіле, міма і таго факту, што правыя элементы ў Камінтэрне за апошні час значна «ажывілі» сваю «дзейнасьць». Мы сёдзею аб групе Брандлера і Тальгеймера ў Нямеччыне, якая перайшла да адкрытай францыйнай работы і зараз выключана за гэта з КПН і УсёКП(б).

У сьвятле ўсіх гэтых акалічнасьцяў, барацьба за чыстату лямінайскае ідэалёгіі ў даны момант набывае асаблівае важнае значэньне.

Мы знаходзімся на адзіным этапе рэвалюцыі. Сілы міжнароднага імпэрыялізму няспынна працуюць у кірунку задзіжэньня першай краіны, у якой перамог пралетарыят. У нас у краіне, на падставе нашага росту, абстраеца супраціўленьне капіталістычных элементаў сацыялістычнаму наступленьню, абстраеца клясавая барацьба. На гэтым фоне для нашай партыі асабліва патрэбна абсалютная выразнасьць палітычнай лініі, пакінутай нам Леніным. Гэта лінія заключаецца ў формуле: барацьба на два флянты—супроць «левага» і правага ўхілаў, з перанясеньнем галоўнага агню на найбольш небясьпечны ў даны момант правы, адкрыта-апартуністычны ўхіл, не паслабляючы ў той-жа час барацьбы з рэшткамі траціцкіма і даючы адпор беспрынцыповаму прымірэнцтву да ўхілаў.

Цьвёрдае, няўхільнае правядзеньне гэтай лініі забясьпечыць партыі далейшае ўзмацненьне пралетарскай дыктатуры, далейшае разьвіцьцё сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

12.000 бастуючых адхілілі прапанову падпрэемцаў

ПАРЫЖ, 29. На прапанову падпрэемцаў раёну Алуэн вярнуцца на работу 28-га студзеня пад пагрозай зьвальненьня адукнулася ўсяго 275 тэкстыльшчыкаў з 12 тысяч бастуючых.

На мэдзях на пагрозы падпрэемцаў, на ўзмоцненую паліцэйскую ахову, штрэйкбрахэраў і агітацыю сацыялістычных, рабочыя фактычна адхілілі прапанову падпрэемцаў. (ТАСС).

Пленум ЦБ сэкцыі працаўнікоў друку Культурна-выхаваўчая работа сярод журналістык

МАСКВА. Пленум ЦБ сэкцыі працаўнікоў друку, які скончыўся гэтымі днямі, прызнаў патрэбным паставіць ва ўсю шырыню пытаньне аб культурна-выхаваўчай рабоце сярод журналістык. Гэта работа павінна весціся да максымальнага набліжэньня журналістык, асабліва беспартыйных—да рабочай масы (ірыма-даваньне да заводу і заводзкіх газэт, да рабочых клубаў і г. д.), да цеснага абліжэньня паміж партыйнай і беспартыйнай часткай рэдакцый на падставе таварыскага кіраўніцтва і перавыхаваньня. Пытаньне аб ідэалёгічным умацненьні складу кадраў працаўнікоў друку сэкцыі можа вырашыць толькі шляхам рашучага павышэньня іх культурна-палітычнага ўзроўню і грамадзкай актыўнасьці.

Для падняцьця кваліфікацыі працаўнікоў друку па спецыяльнасьці ў сучасны момант адкрыты тэхнікумы ў Ленінградзе і Маскве, а таксама арганізаваны школы кніжнага і газэтнага вучнёўства.

Па думцы пленуму ЦБ трэба прыступіць да арганізацыі лектарскага бюро для абслугоўваньня працаўнікоў друку па найбольш важных пытаньнях журналістыкі, а таксама адкрыць вавочны інстытут журналістыкі да пачатку 1929-30 году. Побач з гэтым пленум намецці меры для палепшаньня працы камітэту друку і арганізацыі курсаў і семінараў для працаўнікоў друку на мясцох.

ВАРШАВА, 28. За 1928 год прывезена ў Польшчу тавараў на 3.362.164.000 злотых, а вывезена—на 2.507.990.000 злотых. Дэфіцыт гандлёвага бальансу за 1928 год дасягае 854.174.000 злотых. («Газ. Варш.»).

ПАДРІХТОўКА ДА ВАЙНЫ
ВАРШАВА, 29. Кракаўскі ваводзкі камітэт «лігі наветранае абароны дзяржавы» пастанавіў пабулаваць газаскоў у Кракаве, аэрадромы ў Новым Сончу і Новым Таргу. («Газ. Варш.»).

ПОЛЬСКА-АўСТРЫЙСКАЯ ГАСПАДАРСЬКАЯ ВАЙНА

ВАРШАВА, 29. Аўстрыйскі ўрад абмяжоўвае прывоз мяса і жывёлы з Польшчы праз павышэньне на 200 проц. увознага мыту. Польскі ўрад рыхтуецца адказаць павалічэньнем мыту на вырбы аўстрыйскае прамысловасьці. («Газ. Варш.»).

Большасьць плямёў Аўганістану прызналі Аманулу каралём Кандагар — будучая сталіца Аўганскага каралеўства

Становішча ў Кабуле вельмі напружанае

Арганізацыя арміі для барацьбы з мяцежнікамі

АНГОРА, 29. Анатлііскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: «Аўганскай місіі ў Ангоры атрымана ад міністэрства замежных спраў з Кандагар тэлеграма наступнага зьместу: «Пасьля прыбыцьця Аманулы ў Кандагар, насельніцтва Кандагару, Гэрату, Мэзару, Кагдану, Фэры і Мэйноны зьвярнулася да яго з просьбай ануляваць сваё адрачэньне. Насельніцтва гэтых правінцый, прызнаючы Аманулу падышхам, прыступіла да арганізацыі арміі для пакараньня мяцежнікаў. Насельніцтва правінцы Вэрдэн і Мэзары і пламеньні моманд і хакі, сумесна з насельніцтвам правінцый, якія знаходзіцца на поўдзень ад Кабулу, таксама прызналі Аманулу каралём. Пастаноўлена, што сталіцай Аўганскага каралеўства будзе Кандагар».

Аманула папярэдзіў замежных прадстаўнікоў

АНГОРА, 28. Як паведамляюць з Кандагару падышхам Аманула папярэдзіў замежных прадстаўнікоў у Кабуле не заключаць ніякіх дагавораў з правадыром паўстанцаў—Хабібулай (Бачэ-Сакао), а таксама не пазьбягаць яму грошай, бо ён, Аманула, гэтыя дагаворы потым ня прызнае. Пры гэтым Аманула дадаў, што ў канцы тыдня ён ужо зноў будзе ў Кабуле. («Момэнт»).

Бачэ-Сакао абрававаў Кабульскіх купцоў

ЛЕНДАН, 29. Ангельскі друк публікуе паведамленьні, што становішча ў Кабуле вельмі напружанае, што Бачэ-Сакао знаходзіцца ў надзвычайна цяжкім фінансавым становішчы. Каб выйсці з затрудненьня, ён гвалтам забраў грошы ў кабульскіх купцоў. Сярод яго прыхільнікаў глядаецца ўсё большае і большае падзеньне дысцыпліны, у зьвязку з чым бяжыць наступленьня пэрыяду адкрытых грабжыоў і забойстваў. (ТАСС).

Ангельскі пасланьнік павінен пакінуць Аўганістан

ЛЕНДАН, 29. «Дэйлі Мэйл» апублікавала тэлеграму свайго карэспандэнта ў Нагоры (Індыя), якая пред-

21-га студзеня 1929 году ў Лёндане адбыўся, скліканы кампартыяй, антыімперыялісцкі мітынг. На гэтым мітынгу выступалі т. т. Саклатвала і Брыджман, якія толькі што вярнуліся з Бэльгіі, дзе яны, у часе праезду на анты-імперыялісцкі кангрэс у Кёльне, былі арыштаваны без прадузьненьня лгога-небудзь абвінавачаньня бэльгійскай паліцыяй.

На мітынгу было спалена пужала вядомага ангельскага шпіёна, палкоўніка «Лаўрэнса Аравійскага» (ён раней служыў актыўным агентам у Аравіі), які быў закулісным арганізатарам паўстаньня супроць Аманулы.

На здымку: Спальваньне пужала «Лаўрэнса Аравійскага».

Большасьць плямёў Аўганістану прызналі Аманулу каралём Кандагар — будучая сталіца Аўганскага каралеўства

стаўляе сабой выхваленьне ангельскага пасланьніка ў Кабуле Гэмфры. Аднак, у заключэньне карэспандэнт піша: «Умяшалецтва Гэмфры ў справы Аўганістану, якія прывялі да тэрарыстычнага панаваньня Бачэ-Сакао, выклікае самую рэзкую крытыку з боку мусульман Індыі, і не падлягае сумненьню, што варожыя адносіны да англічан адчуваліся і ў Кабуле. Таму, вельмі магчыма, што паварот настрою на карысьць Аманулы адаб'ецца і на ангельскім пасланьніку. Сучасны момант патрабуе выезду Гэмфры з Аўганістану». (ТАСС).

Запытаньні ў палаце вобшчын

ЛЕНДАН, 29. Адказваючы на запытаньне ў палаце вобшчын, гаварыў міністра па справах Індыі Вінтэстон заявіў, што 26-маа 1928 году Лаўрэнс быў залічан у авіяцыйны атрад у Пешэвары ў якасьці мэханіка, што ён выконваў звычайныя абавязкі, якія адпавядалі гэтай годнасьці, і за час свайго прабываньня ў атрадзе не атрымаваў водпуску. Дэлегат рабочай партыі Тэртль запытаў, на якой падставе ўлада дазволіла Лаўрэнсу наступіць у войска пад фальшывым прозьвішчам Шоў. Вінтэстон адказаў, што пытаньне гэтае адносіцца да кампэтэцыі міністра авіяцыі. (ТАСС).

Ангельскі імперыялізм рана пачаў сьвяткаваць сваю перамогу

МАСКВА. Падзеі ў Аўганістане пачынаюць прымаць новы абарот і можа лёгка адрыцца, што работа вялікага правакатара, агента ангельскай контр-разьведкі, палкоўніка Лаўрэнса хутка будзе рашуча падарвана. Мярнуючы па апошніх вестках, большасьць плямёў Аўганістану стала на бок Аманулы, які ўзяў назад сваё адрачэньне ад прастолю. З другога боку ў лятары паўстанцаў растуць разгалоскі і сьваркі. Ханы плямёў шынгары, якія паднялі паўстаньне на інда-аўганскай граніцы, нездаволены захонам надзішхамскага трону правадыром бандыцкіх шаек Бачэ-Сакао. Іх вайскі ідуць на Кабул, каб выгнаць самазванца. Таксама і многія іншыя плямёны лічаць неда-

Забастовачная стратэгія і тактыка

ПАРЫЖ, 28. У 20-х чыслах студзеня ў Страсбургу адбылася міжнародная канфэрэнцыя па пытаньнях забастовачнай стратэгіі і тактыкі. На канфэрэнцыі прысутнічалі прадстаўнікі ад рэвалюцыйных прафсаюзаў і рэвалюцыйных меншавіцкіх прафсаюзаў розных краінаў, а таксама прадстаўнікі Прафінтэрну і Сярэдня-Азіяцкага бюро Прафінтэрну. Канфэрэнцыя адначасна, што пастановы 4-га кангрэсу Прафінтэрну па пытаньнях забастовачнай тактыкі аўсім правільнага (ТАСС).

Вобсык у памяшканьні ЦК нямецкае кампарты

БЭРЛІН, 27. Учора бэрлінская паліцыя арыштавала былога супрацоўніка ЦК нямецкай кампарты Хольца па абвінавачаньні ў дачынах загаду друкарні на друкаваньне нелегальных брашур, прадназначаных для прапаганды ў войску». Услед за арыштам Хольца з чыноўнікаў крымінальнай паліцыі пад кіраўніцтвам паліцэйскага камісара зьявіліся ў дом імя Карла Лібкінахта і арабілі вобсык у памяшканьнях ЦК нямецкай кампарты. Пры вобсыку на было знойдзена нічога, што магло-б падцьвердзіць абвінавачаньне, прад'яўляемае Хольцу. Хольц адіраўся ў следчую турму «Моаб'т». (ТАСС).

Катаржны прысуд над рэдактарам-камуністам

ПАРЫЖ, 29. Адказны рэдактар «Юманітэ» і «Казэрн»-Дэні, які знаходзіцца ў паярэднім зьвязаньні з кастрычніка 1928 г. у зьвязку з узбуджаным супроць яго 15-ю справамі, асуджаны учора да 3-х год турэмнага зьняволеньня і 3 тысяч франкаў штрафу за апублікаваньне ў «Казэрн» антымілітарскага артыкулу (ТАСС).

У Зах. Беларусі

Звальненьне 11 вучняў 3 Радашковіцкае Беларускае школы

ВІЛЬНЯ, 29. Па загаду куратара Віленскае школьнае акругі з Беларускае школы ў Радашковічах выдалена 11 вучняў. Пры азначэньні Беларускае гімназіі ў Радашковічах былі сьвятар Уласаў атрымаў дазвол на адчыненьне на месца гімназіі пачатковае 7-мі клясавое Беларускае школы з умоваю, што хлопцы і дзяўчаты старэйшыя 14 гадоў у школу прымацца ня будуць. Аднак кіраўніцтва школы дазволіла некаторым вучням 15-16 гадоў і далей хадзіць у школу. Цяпер куратар пад пагрозай зачыненьня школы патрабуе іх зьвольніць. («Сл.»).

Як польская ўлада баіцца аднак «Крамоль» 15-16 гадовых вучняў.

Пакараньне радных Віленскае Мэставае Радзі

ВІЛЬНЯ, 29. Віленскі месцаны стараста ў адміністрацыйным парадку накіраваў трох радных Віленскае мэставае радзі (бундаўцаў) за негэральны сход: Арановіча—месцаны арышту, Ровантала і Жалгоўскаго—2 тыднямі.

Новыя тысячы рабочых у партыю

НОВАСІБІРСК, 29. На Анжэрскіх капальнях на працягу лямінайскага тыдня ў райком кампарты падана 447 заяў рабочых аб уступленьні ў партыю. У ліку падаўшых—значная колькасьць маюць гарнянкі стаж у 30-40 гадоў.

МАХАЧ-КАЛА, 29. У Махач-Кала падана 162 заявы аб уступленьні ў партыю. Большасьць падаўшых—рабочыя ад варштату. У Эрдыйскай акрузе наступіла звыш сотні заяў ад рабочых і сялян.

ТОМСК, 29. Наступаючыя в вэсак весткі кажучь аб вялікім жаданьні ўступленьня ў партыю з боку батракоў і беднякоў.

У сяле Закроўі населя сходу—паяці Леніна ўступіла ў партыю 11 батракоў, у Іванаўскім падалі заявы аб уступленьні ў партыю 12 батракоў і беднякоў, у вэсцы Чорнай батракі зьвярнуліся з просьбай да радных арганізацыі аб утварэньні кандыдацкай групы.

Рабочыя і работніцы рэчывай фабрыкі «Дняпро» падаюць заявы аб уступленьні ў партыю

ЧАМУ ПАТРЭБНА ЧЫСТКА ПАРТЫІ

ФАКТЫ, ЯКІЯ САМІ ЗА СЯБЕ ГАВОРАЦЬ

Пры ажыццяўленні сацыялістычнага пераўтварэння на капіталістычных элементах партыі сустрэкае распачыненне супраціўлення класных ворагаў.

Класны вораг — кулак і пэман — прабуе выкарыстаць часоўныя звышні нашча апарату, яны адрозніваюць на іх бюракратыям, слабым наглядом за выкананнем законаў. У гэтым вораг карыстаецца слабасцю нашых высокіх арганізацый, склад якіх часта засячаны або чужымі элементам або «безобіднымі» для кулака камуністамі, якія ня бачаць і не вядуць пласвай барацьбы ў вёсцы.

Апошні год заространай барацьбы на ачышчэнні партыі пастаноў XV з'езду, на калектывізацыю і абмежаванне росту капіталістычных элементаў даў нам шэраг прыкладаў таго, кім былі засячаны нашы высокія арганізацыі.

Вось, напрыклад, у Аршанскай арганізацыі член партыі з 1919 г. выключаны з партыі, як маляч кулацкую гаспадарку. Што рабіў у вёсцы гэты кулак «камуністы»? Ён сымстэматычна эксплуатаваў наймных працаўнікоў, маляч сталага і сезонных

працаўнікоў, прадаваў муку на прыватным рынку па «спышчаных» цэнах, за што ўжо меў сур'ёзны вымог з напярэдзінем. Ён глядзяч на гэта, ён п'яваў на «супровым вымог» і далей прадаваў хлеб па 8-10 руб. за пуд.

Маляч 16 дзесяцін зямлі, 6 галоў буйной жывёлы, ня лічыч дробнай, цяжка сабе нават прадставіць, як гэты «камуніст» мог адносіцца да задатых калектывізацыі.

Трэба проста сказаць, што ў адносінах да такіх у нас было вылікае «друтадарыенне». У 1924 г. ён быў выключан з партыі, але ці не патрапілі падбраць абшчэнаўчага матэрыялу, ці ён яшчэ не ачулачыся, але ён быў адноўлены.

Але важней за ўсё гэта тое, што гэты «савецкі» і нават «камуністычны» кулак астатні час выконваў адказную выбарчую працу ў вёсцы. Ён быў нават старшынёй Дубровенскага РВК. Удзяе пасля гэтага, як гэты агульны ўладаў у моц свайго партбілету кулак праводзіў класавую лінію ў дзейнасці РВК. «Прелесті», аб якіх ужо пісалі ў друку аб дубровенскіх справах, не маглі ня мець свайго крыніца падобнага кіраўніка савецкай улады ў цэлым раёне.

Сілы вельмі спышчаны і зусім слабыя выражэнне тако кіраўніка падверга да яго з боку беднаты і батрацтва раёну, якое даўнім даўно расло і напаллялася.

Такія прыклады, калі ў Гомельскай арганізацыі (Буда-Кашалёўскі раён), быў «вечкаван» у выніку самакритыкі выключен сакратар і члені Ткачоў, які вёў свядомую кулацкую лінію ў працы, або, калі ў Бабруйскай арганізацыі таксама пасля абстраляў ў друку «Клічэўскага гноўніка» было ўстаноўлена ў дзейнасці члена партыі з 1917 г., старшыня РВК поўнае «содружэства» і бліж з кулакамі — паказваюць правільнасць аналізу лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б), які ахарактарызаваў такіх зьявіч, як «спраме разложэне і сродстве с буржуазно-капіталістычным элементам насасення».

Ці адзіны гэты прыклады? Не. Ён можна знайсці шляхам чысты ў пасоўных высокіх арганізацыях.

Аб гэтым гавораць нам хопць бы пасоўныя веды аб становішчы гаспадаркі членаў і кандыдатаў КП(б)Б (па матэрыялах, якія адносяцца да 131 гаспадаркі).

Высокі камуністы павінен быць інакшчыкам, даваць прыклад у справе ажыццяўлення калектывізацыі і кааперавання вёскі. А ў нас аказваецца, што калі 14 проц гаспадарак камуністы нават не зьяўляюцца членамі якой-небудзь кааператцы і калі правярыць, ці зьяўляюцца пр-

ты, аказваецца ёсць і такіх, хто здае ў арэнду ролкі вытворчасці, хто аказвае прыватныя крэдыты. Хопць іх процант і назначы (4-5 проц.), аднак, такіх членаў партыі, нагураўна, зьяўляюцца «б'яльмом на воку», нінч затрудунаюць барацьбу з кулацтвам і работу сярод беднаты. Знаходзяцца і адзіночкі, якія плацяць падаток ад 75-100 руб., якія наймаюць батракоў. Такія члены партыі ня могуць быць навадарыма калектывізацыі вёскі і наўрад ці змогуць прыняць удзел у дапамозе справе наступлення на кулака і быць арганізатарамі батрацтва і беднаты.

З гэтага складу, яўна «ні спрыяючага» ажыццяўлення калектывізацыі вёскі, ня калучы ўжо аб асобах, страціўшых класовае наўчыць, вырбуўчы тых, хто зрастаецца з кулацтвам, хто ня бачыць класаў у вёсцы, хто ўпарта і слухаць ня хоча аб калектыве. З гэтых колаў, а таксама з ліку слухалата элементу, ствараюцца кадры «уклопністоў» у свайй практычнай дзейнасці. На прыклад, калі ў Валынскім раёне (Палоднай акругі) крэдытнае т-ва на кожную 21 гаспадарку закатрагавала бяднякоў—2, сярэднякоў—8 і заможных—11, або калі ў Луначарскім крэдытным т-ве выдаваліся доўгатарміновыя крэдыты заможным, а беднякам падчас нават адтэрміноўкі не даваліся, калі ў большасці сельсаветаў гэтага раёну ўтвара-

Гаспадарыліся і нават на сваёй вымушчаны зусім выключылі на ставі і напаллячы факты, калі напрыклад, раённая падатковая камісія адміністрацыі абкладчыне бліжча ганяўра, адваўшага свёрны ў арэнду крэдытнаму т-ву, у якім ён служыў у якасці загадоўчыка. Прычым, у яго на кватэры жыў работнік РВК, які і прыняў даёсны ўдзел у складанні падатку. У той-жа час аб клясасе і беднаце было забыта, групы беднаты існавалі на паперы, а з беднотай работа была залінута. У калгасе ўсяго 5 камуністыч. У калгасе «Земляроб» узят уласныякі папрамак над уплывам б. агранома Талстога.

Чыстка партыі і апарату ад усіх гэтых чужых, прымаваўшыхся і разлажыўшыхся элементаў, павышаным актывізацыі лепшых элементаў нашай партарганізацыі, утварае такую маральную абстаноўку, якая падганяе адстаўчыч і нечыстарчальна актывічных. Чыстка адначасова павіна падцінуць нашы рэзервы з батрацтва і беднаты.

Чыстка выхоўвае новыя кадры партыі, кадры рабочых, батракоў у духу няпрымірымай варажасці да ўсялякага роду істэнаўра на практыцы перамаганьня капіталістычных сіл у горадзе і вёсцы і ў першую чаргу на практыцы перамаганьня варага ў хілу.

А. ВІНАГРАДАЎ.

Гаспадарыліся і нават на сваёй вымушчаны зусім выключылі на ставі і напаллячы факты, калі напрыклад, раённая падатковая камісія адміністрацыі абкладчыне бліжча ганяўра, адваўшага свёрны ў арэнду крэдытнаму т-ву, у якім ён служыў у якасці загадоўчыка. Прычым, у яго на кватэры жыў работнік РВК, які і прыняў даёсны ўдзел у складанні падатку. У той-жа час аб клясасе і беднаце было забыта, групы беднаты існавалі на паперы, а з беднотай работа была залінута. У калгасе ўсяго 5 камуністыч. У калгасе «Земляроб» узят уласныякі папрамак над уплывам б. агранома Талстога.

У БССР рабочая класа ўжо дзесяць гадоў трымае ўладу ў сваіх руках і вядзе будаўніцтва краіны. Развіццё беларускае пралетарскае культуры ёсць адной з галін гэтага будаўніцтва, якая (культура) пры дэктатары пралетарыяту ня можа быць інакшай, як пралетарскай. Са-

1) Друкуем заяву т. Жылуновіча ў ЦК КП(б)Б.

Канстатую, што ў гэтым свайй лісьце т. Жылуновіч заяўляе аб тым, што ён цалкам стаіць за наўчыць рэзалюцыі бюро ЦК КП(б)Б па пытанні аб тэатральнай дыскусіі, у якой (рэзалюцыі) з усёю рэзасцыю былі асуджаны памылкі т. Глыбоцкага і выкрытыя працы, пацянаал-дэмакратычныя іх варыянты.

Тав. Жылуновіч, як відаць, прызнае сваю памылку ў тым, што, прымаючы ўдзел у паманёнай дыскусіі, ён у свой час ня выступіў супроць т. Глыбоцкага.

РЭД.

Дзякуючы апошняй акалічэнскай маглі аб'ектыўна атрымацца ўражаньні прамаў з г. Глыбоцкім, адносінах да ацэнкі виступлення т. Глыбоцкага ЦК КП(б)Б, прыведзенай у рэзалюцыі аб выніках тэатральнай дыскусіі, я таксама згодзен.

Сказаць гэта перад ЦК КП(б)Б вымушаны я зараз таму, што ўзьячыны вакол маіх артыкулаў размовы і думкі агульваюць няяснасць мае лясныя цьверды акресьленія тут погляды ў пытаньнях культуры будаўніцтва ў БССР.

З камуністычным прывітаньнем
З. ЖЫЛУНОВІЧ.

Менск, 28-1 29 г.

Да XII з'езду КП(б)Б

Праблемы мабілізацыі грамадзкіх сіл і сродкаў праз кааперацыйную сыстэму па перспэктыўным плане БССР

(Каапераваньне і паянакапленне)

Праблема мабілізацыі грамадзкіх сіл і сродкаў, для больш насыпковага ірыялізаваньня ў жыццё перспэктыўнага пляну, мае надзвычайна вялікае значэнне. Не дарма XV з'езд УсеКП(б) у сваіх пастановах па перспэктыўным плане шмат удзяліў увагі гэтай праблеме.

Мы хочам спыніцца на пытаньнях кааперавання і паянакаплення. Якія ўстаноўкі ўзяты на гэтых пытаньнях у перспэктыўным плане БССР, наколькі гэтыя ўстаноўкі рашучы і вытрыманы.

КААПЭРАВАНЬНЕ

Па спэцыяльнай кааператцы мяркуецца лік пайшчыкаў на горадзе павялічыць за 5 год на 145.500 чалавек, ці на 114,1 проц., у тым ліку павялічыць пайшчыкаў поўнапайных на 110.500 чалавек і ільготных на 34.700 чалавек. Агульны лік членаў ЦРІ мяркуецца дасягнуць ў 1932-33 г. да 273.000 чалавек, у тым ліку членаў прафсаюзаў да 175.500 чалавек, ці 90 проц. ад усіх членаў прафсаюзаў. У 1927-28 годзе агульны лік гэтых членаў на БССР складала 127.500 чалавек, у тым ліку членаў прафсаюзаў 102.500 чалавек, ці 78 проц. усіх членаў прафсаюзаў.

Калі прыняць пад увагу, што некаторыя прафсаюзы падзвычайна цяжка каапераваць, як напрыклад, хатніх працаўніц, будаўнікоў і г. д., то ўстаноўка на каапераваньне 90 проц. членаў прафсаюзаў (г. зн. некаторыя саюзы будуць каапераваны

на 100 проц. к канцу 5-годкі) зусім рашучая.

Па сельскіх спажывецкіх т-вах агульны лік пайшчыкаў мяркуецца павялічыць за 5 год на 463.000 чалавек, ці на ільце 90 проц., у тым ліку беднаты і батракоў на 100.000 чалавек, ці на ільце 105 проц. і другіх членаў сям'і на 105.000 чалавек, ці на ільце 700 проц. Агульны лік членаў у сельскай спажывецкай кааператцы такім чынам будзе дасягнуць ў 1932-33 г. на БССР да 975.800 чалавек, ці 41 проц. да дасягата сельскага і месцачковага насельніцтва (у 27-28 г. гэты процант складала 22,3 проц.) Устаноўка ўзята такай, каб беднату і батрацтва на вёсцы каапераваць на 100 проц. у першыя два гады (28-30 г. г.).

Лік каапераваных селянскіх гаспадарак мяркуецца павялічыць да 415.000 у 27-28 г. да 742.200 у 32-33 г., ці да 90,7 проц. усіх селянскіх гаспадарак (816.500 на БССР, а процант каапераваных селянскіх гаспадарак у 27-28 г. складае 52 проц.).

Такім чынам у 32-33 г. у нас на вёсцы будзе яшчэ не кааперавана 9 проц. селянскіх гаспадарак, а калі адсоль скінучь 2 проц., якія пазбаўлены праваў, то значыць застанецца не каапераваным 7 проц. Няма вялікай надзеі для таго, каб сказаць, што гэтыя 7 проц. нельга будзе к канцу 5-годкі таксама каапераваць, асабліва, калі прыняць пад увагу, што ў 32-33 г. спажывецкая

кааператцы будзе займаць у раздзельным таварыствах каля 80 проц. Так што гэты каапераваньня на сельскіх спажывецкіх таварыствах, нам здаецца, трэба прызнаць мінімальным. Па с.-г. кааператцы справа каапераваньня абстаіць значна складней. Тут каапераваньне павіна разгортвацца на забяспечваюча-збытавых і крэдытных відах, па вытворчых відах пасоўных галін сельскай гаспадаркі і на калгасам будаўніцтве. Да гэтага часу масавым відам с.-г. кааператцы зьяўляліся толькі с.-г. забяспечваюча-збытавыя і крэдытныя таварыствы, іншыя віды с.-г. кааператцы (вытворчыя і калгасы) масавымі яшчэ не зьяўляліся і толькі пачыналі сваё разгортваньне, прычым развіццё іх, трэба прызнаць, вельмі маруднае.

У 5-годцы першы раз рашуча ставіцца задача зрабіць вытворчыя віды с.-г. кааператцы і калгасы масавымі арганізацыямі.

Лік пайшчыкаў у с.-г. крэдытных т-вах мяркуецца павялічыць за 5 год на 378.400 чалавек, ці на ільце 117,4 проц., г. зн. дасягнуць лік пайшчыкаў у 1932-33 г. да 700.000 чалавек замест 321.600 чалавек у 27-28 г. Вядучыя гаспадаркі павіны быць каапераваны ў с.-г. крэдытных таварыствах на 100 проц. у бліжэйшыя два гады. Процант каапераваных селянскіх гаспадарак праз с.-г. крэдытныя таварыствы ў 1932-33 г. павінен складаць ня менш як 86 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак (у 27-28 г. гэты процант складала 40,3 проц.). Такім чынам, за 5 год мяркуецца ўдзянуць у с.-г. таварыствы 46 проц. новых селянскіх гаспадарак. г. зн. больш, як было ўдзянута ў гэтыя таварыствы (40 проц.) за ўвесь час існаваньня. Гэты тэмп, бязумоўна, не малы.

У малочна-жывёлагадоўчыя т-вы праектуецца ўдзянуць новых членаў за 5 год 286.700 чалавек, з дзевяці-

нем гэтых пайшчыкаў у 32-33 г. да 325.000 чалавек, ці да 49 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак на БССР.

У гэтыя 40 проц. уваходзіць 10 проц. членаў калгасаў, якія павіны будучь кааперавацца на 100 проц. вакол масла-сыраварных заводаў, г. зн. акрамя калгасаў мяркуецца ўдзянуць у малочную кааператцы 30 проц. селянскіх гаспадарак да 32-33 г. Калі прыняць пад увагу, што ў 27-28 г. у малочнай кааператцы налічвалася толькі 41.300 членаў, ці 5,2 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак БССР, дык вядома 30 проц. селянскіх гаспадарак у малочнай кааператцы, гэты процант трэба лічыць максімальным. Для ўдзянення такой масы селян у малочную кааператцы трэба будзе правесці надзвычайна вялікую работу.

Машыныя т-вы таксама павіны стаць масавымі арганізацыямі к канцу 5-годкі. Трэба паставіць работу машынных т-ваў так, каб яны наступова замянілі поўнасьцю і дзяржаўныя пракатныя і зернаапрацоўчыя цуквы. Гэтую працу павіна ўзяць на сябе с.-г. кааператцы праз машыныя і пасёлкавыя т-вы. Трэба паставіць задачай, каб к канцу 5-годкі ў кожным сельсавете было па 2-3 машыныя т-вы. Па перспэктыўным плане запраектавана павялічыць лік членаў розных арганізацый, што карыстаюцца калектывна с.-г. машынамі, за 5 год на 170.000 чалавек з дзевяцінасьнем іх у 32-33 г. да 184.000 чалавек, ці да 30 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак БССР. У гэтыя 30 проц. уваходзіць 10 проц. членаў калгасаў, якія ўсе калектывна карыстаюцца с.-г. машынамі. Значыць на машыныя і пасёлкавыя т-вы будзе нападць 20 проц. У 27-28 г. праз машыныя т-вы кааперавана толькі 4.600 членаў, ці 0,5 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак на БССР. Замест 0,5 проц. ахапіць 20 проц. селянскіх гаспадарак праз машыныя і пасёлкавыя т-вы—задача над-

звычайна вялікая і цяжкая, але калі сыстэма с.-г. кааператцы і зморганіе вольмуцца за гэтую справу больш сур'ёзна, чымся гэта было да гэтага часу, то паставіцца задача і ліміты на машынных т-вах будуць бязумоўна выкананы.

Мэліярацыйныя т-вы праектуецца на 100 проц. удзянуць у сыстэму с.-г. кааператцы і дасягнуць лік членаў у іх у 1932-33 г. да 125.400 чалавек, ці да 15,3 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак, замест 65.800 членаў, ці 8,2 проц. ад селянскіх гаспадарак у 27-28 годзе.

Пры такім тэмпе каапераваньня мэліярацыйныя т-вы ахопіць у 32-33 г. —330.000 гектараў забалочаных зямель, што складае 35,5 проц. ад усіх мэліяраваных зямель за 5 год на БССР.

Лік пайшчыкаў у садова-гародных т-вах павялічваецца з 2.990 чалавек у 27-28 г. да 8.750 чалавек у 32-33 г., што дае прырост ільце 189 проц. Такім чынам, садова-гародныя т-вы яшчэ не становяцца масавымі арганізацыямі. Галоўную работу на садоўніцтве і гародніцтве павіны будучь праводзіць калгасы і саўтасы, на якіх і павінен будзе ў асноўным апрацва садова-гародніцкі саюз.

Іншыя віды вытворчай с.-г. кааператцы будучь іграць яшчэ ў гэтую 5-цігодку нязначную і масавую ролу. К канцу 5-цігодкі, г. зн. у 32-33 г. гэтыя віды будуць аб'яднаць:

Па пчалярных т-вах 4.500 пайшчыкаў, ці 0,6 проц. ад селянскіх гаспадарак (у 27-28 г. аб'яднаюць 1.430 членаў).

Па птушкаводных таварыствах 7.500 пайшчыкаў, ці 0,9 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак (у 27-28 г. аб'яднаюць 1.000 членаў).

Па ільнаводных т-вах 4.500 пайшчыкаў, ці 0,6 проц. ад селянскіх гаспадарак (у 27-28 г.—300 членаў). Па рыбапоўна-рыбаводных арцелях 800 пайшчыкаў.

Што датычыць насеннаводных т-ваў, дык пачынаючы з 29 году яны ліквідуюцца з тэй прычыны, што с.-г. насеннаводзтва, як патрабуючы арганізацыі супольных пасеваў, прыёйдзе поўнасьцю да калгасаў і пасёлкаў. Вядома, што гэта ўстаноўка спрэчна па развіццё гатунковага насеннаводзтва і патрабуе яшчэ шырокага абгаварэння.

Спрэчнае таксама пытаньне і з развіццём ільнаводных т-ваў.

Вядома, што пакуль ільнаводныя т-вы будучь толькі агрыкультурнымі арганізацыямі, то яны ня стануць масавымі арганізацыямі. Аднак, калі ільнаводным т-вам у ільна-прамысловых раёнах перадаць функцыі акрамя агрыкультурных яшчэ вытворчыя, асабліва забяспечваюча-збытавыя ў частцы ільнаводзтва, дык гэтыя т-вы змогуць мець вялікую перспектыву да свайго развіцця, як масавых арганізацый. Ільнаводныя т-вы тады бязумоўна змогуць больш удзяліць увагі паліпшэнню ільнаводзтва, чым гэта робяць с.-г. крэдытныя таварыствы.

Пытаньне аб ільнаводных т-вах яшчэ ня вывучана і вельмі спрэчна ў тэй перспектыве (адсутнасць перспектывы), як гэта ставіцца Белсельсаюзам.

У сваім плане на 5 год Белсельсаюз у ільнаводным т-вам распраўляецца так:

«Ільнаводныя т-вы ўзяты толькі для іх паўночных акруг. Перспектыву іх развіцця няма. (Курсіў наш Ф. М.). Вопыт працы т-ва павінен за гэты час высветліць формы арганізацыйнай працы на ільне». Вось усё, што сказана БССР пра перспектывы ільнаводных т-ваў. Нам здаецца, што пытаньне аб перспектывах ільнаводных т-ваў больш сур'ёзна, чым гэта ставіцца БССР, асабліва калі прыняць пад увагу вялікую адсталасць у нас ільнаводзтва, яго нізкую ўраджайнасьць (значна ніжэй даваеннай) і тое, што на мясцох с.-г. крэдытны

таварыствы ніякай працы не вядуць па паліпшэнню ільнаводзтва, займаючыся толькі загатоўкай і кантрактаў ільну.

У калгаснае будаўніцтва мяркуецца за 5 год удзянуць 76.400 новых селянскіх гаспадарак (сем'яў) з дзевяцінасьнем агульнага ліку сем'яў калгасах у 1932-33 г. да 84.300, ці на 10,3 проц. ад усіх селянскіх гаспадарак БССР замест 7.950 сем'яў у 27-28 г. Лік усяго насельніцтва сродкаў у калгасах у 32-33 г. будзе складаць 421.650 чалавек.

Усяго калгасаў праектуецца дасягнуць ў 32-33 г. да 4.500 арганізацый з зямельнай плончай у 700 тыс. гектараў, ці 9,1 проц. ад гэтай плончы БССР. Колькасць камун будзе раўняцца 400 з плончай зямлі 70 тыс. гект., с.-г. арцеляў 3.300 з плончай зямлі—525 тыс. гект. і с.-г. т-ваў і калектывнай апрацоўчы зямлі 600 з плончай 105 тыс. гект. (лічбы пазначаны на 1932-33 г.). Устаноўка такая, каб у 32-33 г. мець зямельную плончу над с.-г. камунамі і проц., с.-г. арцелямі—75 проц. і с.-г. т-вам—15 проц. Асноўным відам калгасаў у БССР прызнаюцца калгасы 5-цігодку с.-г. арцеляў у 27-28 г. зямельная плонча ў калгасах зьяўляецца ў с.-г. камунах 15,3 проц. с.-г. арцеляў ільце 66,7 проц., а ў с.-г. т-вах 18 проц. Сярэднюю зямельную плончу на 1 калгас мяркуецца дасягнуць ў 32-33 г. да 155,5 гектараў замест 95 гектараў у 27-28 г.

Па саматужна-прамысловай кааператцы лік пайшчыкаў у крэдытны т-вах складаецца стабільным (16.000) а вытворчым аб'яднаньні ў арцеля лік павялічваецца ў 8.200 чалавек у 27-28 г. да 35.000 чалавек—у 32-33 г.

Па інаваліднай кааператцы дасягнуць пайшчыкаў з 1.400 у 27-28 г. да 4.400 у 32-33 г., ці павялічыць на ільце 215 проц. Галоўная мэта пайшчыкаў інаваліднай кааператцы падае на горад (з 4.400 будзе ў раёне 3.900 пайшчыкаў).

Уцягненне мас у барацьбу за ўраджай

Чацьвертага сесія ЦВК СССР паставіла перад земляробамі, сельскагаспадарчай кааперацыяй і ўсёй савецкай грамадзкасьцю найбольш важную задачу—дабіцца павышэньня ўраджайнасці ў бліжэйшае пяцігодзьдзе на меншай меры на 30-35 проц. Дана дырэктыва—у працягу 1929 г. пасаеўную плошчу пашырыць на сем процантаў і павысіць ураджайнасць на тры процанты.

У гісторыі нашага разьвіцця такая вялікая задача, як павышэньне ўраджайнасці ў пяцігодовы тэрмін на 30-35 проц., высунута ўпершыню. Пастаноўка гэтай задачы і яе практычнае вырашэньне зрабіліся магчымымі, аразумела, толькі на ўмовах пралетарскай дыктатуры, якая стварае спрыяльныя магчымасьці для больш шпаркага тэмпу разьвіцця як гарадской індустрыі, так і найбольш сельскай гаспадаркі.

Посьпех нашай справы на павышэньні ўраджайнасці ў вялікай ступені будзе залежаць ад таго, у якой меры вакол практычных мерапрыемстваў на ўздыме ўраджайнасці арганізавана самадзейнасць бдлівага-серадзіяцкіх мас сялянства і ўсіх культурных сіл вёскі. Без актыўнасці і самадзейнасці насельніцтва, якое займаецца сельскай гаспадаркай, а ў першую чаргу без непасрэднага ўдзелу ў справе павышэньня ўраджайнасці нашых калгасаў і с.г. кааперацыі мы гэтую важнейшую задачу вырашыць ня здолеем. Вось чаму арганізацыя мас, укараненне ў сельскагаспадарчую сферу неабходнасці, шляхоў і метадаў вырашэньня данай задачы зьяўляюцца аднымі з важнейшых умоў поспеху у гэтай справе.

У гэтых адносінах шырокае поле дзейнасці адкрываецца перад масовымі партыйнымі, камсамольскімі, савецкімі і іншымі дзяржаўнымі і грамадзянскімі арганізацыямі вёскі.

Час адзінаццаці годна думку аб тым, што разьвіццё сельскай гаспадаркі і павышэньне ўраджайнасці ёсць справа выключна зямельных органаў, аграперсоналу і с.г. кааперацыі. Наадварот, гэта—справа ўсёй партыі і савецкіх органаў, і яна зьяўляецца прэстыжам абавязкам сельскіх лясек УсеКП(б), УсеЛКСМ і мясцовых выканкомаў. Адпаведныя дырэктывы вышэйшых органаў партыі і ўраду ўжо даваліся мясцом. У адносінах да мясцовых савецкага сесія ЦВК абавязала адпаведныя органы ўраду працягнуць работу іх, між іншым, па іх сельскае ў галіне разьвіцця сельскай гаспадаркі.

У даным выпадку задача мясцовых арганізацый партыі і камсамоу, а таксама раённых і валацкіх выканкомаў і сельсаветаў заключаецца ў тым, каб арганізаваць усю савецкую грамадзкую ў вёсцы на справу барацьбы за больш высокімі і ўсёабшчымі ўраджай і ўцягнуць у яе шырокае практычнае ўдзелу, мільёны масы бдлівага-серадзіяцкага сялянства.

Гэтую работу трэба шырока раз-

гарнуць ужо цяпер, у часе падрыхтоўкі да веснавой пасаеўнай кампаніі. Трэба дабіцца такога становішча, каб шырокія масы сялянства маглі актыўна ўдзельнічаць у абгаварэньні і вырашэньні плянаў веснавой пасаеўнай кампаніі і асабліва плянаў мерапрыемстваў на павышэньні ўраджайнасці. Па лініі Наркамзему і ўраду да надыходзячай веснавой пасаеўнай кампаніі дана дырэктыва аб тым, каб канкрэтныя пляны мерапрыемстваў на даным участку былі даведаны да воласця, а па магчымасці—да кожнага населенага пункту і вытворчага аб'яднаньня (калгасу).

У якасьці адной з арганізацыйных форм удзелу самога сялянства ў абгаварэньні і вырашэньні пытанняў, звязаных з павышэньнем ураджайнасці, трэба рэкамендаваць сільскім на мясцох, у акругах і раёнах (валаццях), спецыяльных нарад па ўздыме ўраджайнасці і правядзеньне так званых «вытворчых нарад».

На гэтых нарадах, акрамя працаўнікоў зямельных, аграпераў, земляўпарадкавальцаў і іншых спецыялістаў сельскае гаспадаркі, павінны ўдзельнічаць члены с.г. кааперацыі, калгасаў, с.г. гуртоў, працаўнікі саўгасаў, мясцовыя палітыка-асветныя установы, с.г. рабочыя, прадстаўнікі партыйнай і камсамольскай лясек, савецкіх органаў і самога сялянства. У даным выпадку работа нарад на павышэньні ўраджайнасці, як і работа вытворчых нарад, павінна насіць масавы характар, а таму ўдзел на іх прадстаўнікоў усіх зямельных таварыстваў і сялян-культурыкаў зьяўляецца абавязковым.

У РСФСР праведзены ўжо абласныя і часткова губэрскія нарады па ўраджайнасці. Слабым месцам у рабоце гэтых нарад было невястарадзінства прадстаўніцтва ад сялян і, ва многіх выпадках, неканкрэтнасьць у пастаноўцы і вырашэньніх пытанняў на павышэньні ўраджайнасці. Пры правядзеньні акруговых (наветовых), раённых (валацкіх) і, быць можа, сельскіх нарад па ўраджайнасці мы павінны гэтых недакатаў унікнуць. З гэтай мэтай неабходна на абгаварэньне нарад ставіць зусім канкрэтныя пытаньні па павышэньні ўраджайнасці, задаваць прапрацаваныя пляны практычных мерапрыемстваў, парадак і метады іх правядзеньня, прычым абавязкова прыставаць да ўмоў данага раёну і населенага пункту.

Толькі такая пастаноўка можа даць магчымасьць сялянам актыўна ўдзельнічаць ў рабоце нарад. Дасведчаньне і практычныя заўвагі сялян павінны быць асновай у усёй сур'ёзнасьці і прыняты пад увагу ў далейшай рабоце па ажыццяўленьні намечаных нарадамі мерапрыемстваў.

На парадак дня нарад па ўраджайнасці вытворчых нарад у акругах (наветках) і раёнах (валаццях) мы рэкамендуем ставіць наступныя пытаньні: 1) плян веснавой пасаеў-

Тыя задачы, якія пастаўлены партыяй і ўрадам у справе ўзьяняцця ўраджайнасці і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, будуць выкананы пры гэтай умове, калі аграномы Беларусі зоймуць тое імяна месца, якое ім адводзіцца—быць кіраўнікамі і арганізатарамі ў барацьбе за ўраджай

НА АГРАНАМІЧНЫМ ЗЬЕЗЬДЗЕ

Зусім натуральна, што на аграномічным зьездзе адно з першых месцаў і пмат часу і ўвагі было аддана пытаньням аграномічнай справы, пытаньням агранамізацыі насельніцтва. Якая ўстаноўка нашага Наркамзему на гэтых надзвычайна важных пытаньнях—аб гэтым даволі падрабязна і дэталёва інфармаваў вьезд інспектар Наркамзему А. М. Міхайлаў.

НАША АГРАНАМІЯ—ГРАМАДЗКАЯ АГРАНАМІЯ
Наша савецкая аграномія—гэта па сутнасьці аграномія грамадзкая—у нас ёсць аграномы калгасныя, аграномы кааперацыйныя і аграномы зямельна-аграмацыйна працуюць, як масавыя арганізацыі.

ФОРМА ПАБУДОВЫ АГРАНАМІЧНАЙ СЕТКІ

Якое месца ў нас займае аграномія? У 1927-28 г. у Беларусі аграномічна-інструктарскі персанал налічваў да 550 чалавек. Гэта тая частка аграномаў (у гэту лічбу не ўваходзіць аграномічны персанал, які ўваходзіць у склад акруговага апарату), якая працуе непасрэдна ў вёсцы. У гэтай сыстэме асноўнае зьвязно належыць раённым зямельнаму апарату—490 адзінак.

Ікая ў нас у Беларусі існуе форма пабудовы аграномічнай сеткі—гэта можна сказаць форма раённа-вучасткова. Так што першае месца ў нас займае раёны аграном і ён у нас ня можа заставацца вузкім спецыялістам—ён павінен быць таксама арганізатарам аграномічнага складу. Адно з буйных месцаў у складзе аграномічнай сеткі ў нас займаюць памочнікі раённых аграномаў. Спецыялістаў жа налічваецца ня больш 12-13 проц. агульнай колькасці аграномаў.

ВУЧАСТАК І РАЁН—АСНОЎНАЯ БАЗА ДЛЯ АГРАНАМІЧНАЙ РАБОТЫ

Мы толькі з 1927 году пачалі пераводзіць нашых памочнікаў раённых аграномаў на вучасткі—тут мы маем прыблізна 194 вучасткі ў межах 100 аграномічных раёнаў. Перавод аграномаў на вучасткі ў Беларусі яшчэ ня скончыўся—гэты працэс будзе скончаны на працягу пяцігодкі.

Ці мы можам фарсаваць гэты перавод—Наркамзем у гэтым сумніваецца, падачы тыя матывы, якія гэтаму перашкаджаюць. Мы ня можам кінуць працаўнікоў у падраі, куды яны пападаюць у больш цяжкіх умовах жыцця і работы, не падмацаваўшы раней яго матэрыяльнага становішча.

Потым у нас для гэтай мэты не хапае добра падрыхтаваных для самастойнай работы аграномічных працаўнікоў, і таму тыя акругі, якія да гэтага падыйшлі з пэўнай асыяражэнасьцю, намылілі не зрабілі. Наадварот, трэба лічыць памылкай з боку Бабруйскай акругі, што яна кінула студэнтаў Краснабурскага тэхнікуму на самастойную работу на вучасткі—у выніку тут атрымалася дыскрэдытацыя аграномічнай работы.

Наркамзем намячае далейшае павышэньне аграмацыйна ў такім разьліку, каб у сярэднім па РСФСР на вучастку давесці да 100 кілямэтраў і каб каля 1.000 гаспадарак прыходзілася на аднаго аграномічнага працаўніка.

Далей намячаецца спецыялізацыя раённага апарату—давадзеньне ўдзельнае вагі раённых спецыялістаў з 13 проц. да 35 проц., прычым спецыялізацыя пойдзе пераважна ў напрамку жыллагадоўлі.

ДЭЦЭНТРАЛІЗАЦЫЯ АГРАНАМІЧНАЙ СПРАВЫ

Цяпер аб дэцэнтралізацыі аграномічнай справы—супроць гэтай ідэі нічога сказаць нельга, гэта адна з лепшых форм для выяўленьня самадзейнасці. Але гэта толькі пры ўмове, калі на мясцох ёсць апарат, які можа кіраваць аграномічнай сеткай. У нас-жа зараз такое становішча, што зямельныя часткі РВК (якія імяна павінны кіраваць аграноміяй) складаюць адно з самых слабых месцаў у нашым агульным апарате. І вось чаму—лічыць Наркамзем—мы накуль што ня можам фарсаваць дэцэнтралізацыю аграномічнай сеткі.

ЦЯКУЧАСЬЦЬ І «ВГУЧАСЬЦЬ» НАШЫХ АГРАНОМАЎ

Кідаюць ў вочы значна цяжучасць, або, правільней, «вгучасць»

(бо аграномы ад нас бягуць) нашага аграномічнага персаналу ў Беларусі і гэта цяжучасць не зьяўляецца, але павялічваецца. Чаму гэта так—пытаньне гэта даволі складанае.

Перш за ўсё, ад нас бягуць таму, што стаўлі для аграномічнага персаналу ў Беларусі ніжэй, чым на Украіне і ў РСФСР. Затым на цяжучасці аграномаў адбіваецца малады ўзрост памочнікаў раённых аграномаў—ідуць на вайсковую службу, ідуць вучыцца ў ВУУ. Не апошняе месца тут займаюць культурна-бытавыя ўмовы нашых раёнаў, якія зараз не такія, каб як мага далей утрымаць там аграномаў. Недаўкамлектаваньне аграномічных штабам у гэтым годзе на 10-12 проц прыпадае, галоўным чынам, імяна на памочнікаў раённых аграномаў.

МАСАВАСЬЦЬ АГРАНАМІЧНАЙ ПРАЦЫ

У перспектывым пляне Наркамзему найбольшы ўзрост аграномічнага персаналу (да 700 проц.) прыпадае на калгасную і кааперацыйную аграномію. Наогул нашы далейшыя перспектывы прадугледжваюць павышэньне выключна грамадзкай аграноміі з ліквідацыяй дзяржаўнай аграноміі.

Ці мае наша аграномічная работа масавы характар? На гэтае пытаньне Наркамзем адказвае станоўча, лічыць, што яна ня можа быць ня масавай—мы пасадылі агранома на вельмі блізкаму адлегласць ад сялянскіх мас.

Паводле лічбаў, якія ёсць, каля 40 проц. нашага аграперсаналу ўваходзіць у склад выбарчых кіруючых органаў с.г. кааперацыі. Аб чым гаворыць гэты факт?—Ён гаворыць аб тым, што раёныя аграномы ўцягнулі ў справу арганізацыі кааперацыйных аб'яднаньняў.

У ЧЫМ ЗАКЛЮЧАЮЦА АСНОЎНЫЯ НЕДАХОПЫ НАШАЙ АГРАНАМІЧНАЙ РАБОТЫ

Якія-ж асноўныя недахопы нашай аграномічнай работы? Перш за ўсё, у гэтай рабоце ня было палыблежнасьці, асабліва тады, калі ішла больш складаная аэрацыйная рабо-

та. Так, у галіне земляўпарадкаваньня, у галіне шматпольнага сьезавароту наша аграномія пмат што зрабіла, але можа быць яна яшчэ больш тут не дарабіла, не дарацавала. А гэтага асабліва нельга дараваць нашым аграномам-арганізатарам у пераважнасьці.

Ускія працаўнікі арганізатарскага складу, які ў сваёй рабоце мае справу з масам людзей, павінен даць ім напрамак, уцягнуць іх у работу, разьмяркуюць паміж імі ролю, камбінаваць усю работу так, каб кожная шрубка працавала так, як ёй вызначана, кантраляваць, улічваць усю прабороненую працу. Ці мы бачылі таку выразную, канцэнтраваную работу ў нашых аграномаў?—Не, ня бачылі, або бачылі вельмі мала.

Ці правільна разьмеркавана работа нашых аграномаў?—Не, няправільна. Вось адзін факт (з мноства), які адлюстроўвае гэта становішча. У Мазырскай акрузе адзін аграном на працягу 40 дзён быў заняты абмерам хутароў для выяўленьня аб'ектаў абкладаньня. Гэта такая тэхнічная работа, якая зусім не ўваходзіць у функцыі аграномічнай дзейнасці.

Яшчэ недахоп—работа нашых аграномаў была мала зьвязана з работай нашых дасьледчых устаноў. Інтуіцыйна і надзвычайным паглядам за сельскай гаспадаркай пмат ня зробіш. Імяна цяпер, калі мерапрыемствы па сельскай гаспадарцы робяцца больш складанымі, аграномы павінны ў максымальнай ступені скарыстоўваць вынікі работ дасьледчых станцыяў.

ШЛЯХІ АГРАНАМІЗАЦЫІ НАСЕЛЬНІЦВА

Агранамізацыя насельніцтва—гэта вялікая і адказная справа, гэтым мерапрыемствам мы азначаем палыблежны агранамізацыі прапаганды. Якія асноўныя групы павінны ў першую чаргу падлягаць агранамізацыі—гэта члены вытворчых калектываў і кааперацыйных аб'яднаньняў, працаўнікі саўгасаў. Гэта першая група. У другую групу ўваходзіць земляхарыстальнікі пасялкаў, у першую чаргу сельскагаспадарчыя ўпоўнаважаныя,

вясковы актыў, а таксама партыйны і камсамольскі актыў. Нарэшце, настаўніцтва павінна стаць аб'ектам для агранамізацыі. Агранамізацыя павінна быць прыстававана да складу тых ці іншых груп, да асаблівасцяў таго ці іншага сельска-гаспадарчага раёну.

АГУЛЬНАЯ ДУМКА ЗЬЕЗДУ

Агульная думка зьезду такая: тыя задачы, якія пастаўлены партыяй і ўрадам у справе ўзьяняцця ўраджайнасці і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, будуць выкананы пры гэтай умове, калі аграномы Беларусі зоймуць тое імяна месца, якое ім адводзіцца—быць кіраўнікамі і арганізатарамі ў барацьбе за ўраджай

Л. НЯФЕДАЎ.

ЦК КП(б)Б

Першы ўсебеларускі Аграномічны Зьезд, сабраўшыся для абгаварэньня пытаньняў сацыяльна-эканамічнай і тэхнічнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі РСФСР і ўздыму ўраджайнасці, гораха вітае ЦК КП(б)Б—ініцыятар і кіраўніка сацыялістычнай перабудовы нашай сельскай гаспадаркі.

Мы, аграномы і працаўнікі зямельных органаў наогул, упэўнены, што сацыялістычная перабудова сельскае гаспадаркі ёсць ня толькі спосаб зьнішчэньня сацыяльных супярэчнасьцяў, але адначасова зьяўляецца адзіным спосабам нанятковага зьнішчэньня тэхнічнай і ўсёабшчым адсталясці нашай вёскі і павышэньня ўдзелу яе ў вытворчасьці.

Індустрыялізацыя краіны і налентывізацыя вёскі маюць вялікай праграмай нізкую ўраджайнасць і прыбытковасць сельскае гаспадаркі.

На шляху барацьбы за павышэньне ўраджайнасці, за кааперацыю і налентывізацыю вёскі мы пастараемся даць усю энэргію задачам сацыялістычнай перабудовы сельскае гаспадаркі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Нахай жыве КП(б)Б і на ЦК! Прэздыум.

Практыка арэнды зямлі

Вывады, якія павінны зрабіць партарганізацыі

Арэнда зямлі ў Савецкай рэспубліцы дазволена. Умовы, пры якіх можна браць зямлю ў арэнду, дакладна вызначаны савецкай уладай і пра іх усё добра ведаюць.

Аднак, ці так у сапраўднасьці праводзіцца арэнда, як гэта наказана ў савецкіх законах, і наколькі гэтыя пытаньні фактычна рэгулююцца з боку партыйных і савецкіх органаў.

З Віцебскай акругі мы маем дошыць цікавы матэрыял па гэтым пытаньні.

Перш за ўсё афіцыйна ўстаноўлена, што сельсаветы да цятаньняў арэнды адносяцца вельмі фармальна. У сутнасьці дагавароў не ўглядаюцца, зямельныя камісіі сельсаветаў для высвятленьня ня прыцягваюцца і нават частыя выпадкі, калі дагавары аб арэнде не праходзяць праз прэздыумы сельсаветаў, а сам старшыня механічна іх сьведчыць. У выніку на практыцы мы маем праз-

Фракцыя акрыўканому гэтыя пастановы акругому не абгаворвала і не прапрацоўвала. Яны адразу пайшлі на насяджаньне прэздыуму акрыўканому. Праз 19 дзён пастанова прэздыуму накіравана ў акруговы зямельны аддзел. Там іні паставы акругому, ці прэздыуму акрыўканому нідзе не абмяркоўваліся, а проста пераланы для «выкананьня». У выніку ніякай правёркі выкананьня дырэктыву акрыўканому не праведзена. Таксама і райкомы партыі пытаньняў арэнды зямлі ні па дырэктывах АК, ні самастойна не абгаворвалі. Нават больш таго,—часыя паўторнага напамінаўня АК толькі 4 райкомы ўзяліся за гэтыя пытаньні, а рэшта і дагэтуль гэтыя пытаньняў не разглядае.

Партыйныя ічэйкі тым больш гэтыя пытаньня не займаюцца ні з пункту гледжаньня вывучэньня са-

зямлі, нават і гэта наказвае, як зямельная частка вёскі «зарабляе» і на сваіх лішках зямлі і на бядзе бдлівай часткі.

Нельга праіцьці міма такіх лічбаў, які 61 і 51 проц. бдлівак гаспадарак. На жаль, прадстаўлены матэрыял не дае ніякіх дакладных тлумачэньняў па радзе пытаньняў. А адказы або тлумачэньні былі-б вельмі каштоўнымі. Чаму, сапраўды, бедныя прымушаны арадаваць зямлю: няма зусім фондавых зямель, або не даць ім іх. Хто гэтыя бедныя: каронныя лны земляробы, ці нядаўна асфэтыя на зямлю. Ці адбіваецца гэта выключна ў неземляўпарадкаваных раёнах. Ці няма закабалення такіх беднякоў іншымі відамі гаспадарчай або грамадой «дапамогі». Ці няма магчымасьці праз такіх беднякоў, якім не хапае зямлі, правесці калектывізацыю часткі селянскіх гаспадарак і г. д.

ВЫБАРЫ У СЕЛЬСАВЕТАХ

Наўхільна выконваць дырэктывы партыі

Па даных цэнтральнай выбарчай камісіі 29-га студзеня пераабрана 565 сельсаветаў. На выбары звязілася 58 проц. выбаршчыкаў. У 1926-27 г. яўка на выбары раўнялася 46,3 процантаў.

На першым месцы па яўцы насельніцтва ідзе Мазырская акруга—62,5 проц. Па апошнім месцы Віцебская—53,0 проц. Значна павялічыўся працэнт яўкі сялян-выбаршчыц — 32,6 проц. у пазалеташнім годзе да 41,4 проц. І тут рэкорд пабівае Мазыршчына, дзе працэнт яўкі жанчын дасягнуў 47,7 проц.

3 нанова абраных членаў сельсаветаў—16,7 проц. камуністы і камсамольцаў. Найбольшы поспехі адносна павялічэння ўдзельнай вагі камуністы і камсамольцаў дасягнуты таксама на Мазыршчыне, дзе працэнт камуністы і камсамольцаў складае 21,8 проц.

Лік жанчын у новых саветах складае 19 проц. — на 11,8 проц. больш, чым у пазалеташнім годзе. На першым месцы — Полацкая і Мазырская акругі.

Калі ў часе справаздачнай кампаніі месца вышэй багатаваўшых справаздачных сходаў кулакамі і заможнікамі, то зараз мы наглядзем зусім іншы малюнак.

Кулакі і заможнікі як мага дабіваюцца, каб у савет ня трапілі актыўныя беднякі ды камуністы і камсамольцы.

ПРАВАКАЦЫЯ І ХЛУСЬНЁЙ
На выбарчым сходзе ў в. Студзёнка, Верхненскага сельсавету, калі надыйшла чарга галасаваць кандыдатуру камсамольца Чыстага Міколы, кулакі выступілі з правакацыйнымі весткамі, кажучы: «за ім лічыцца растрата ў мільярацыйным таварыстве, не абіраеце растратчыка ў савет».

Хлусьня ўдалася. Кандыдатура Чыстага была правалена. Зробленая рэвізія спраў мільярацыйнага таварыства гаворыць аб тым, што за камсамольцам Чыстым растраты ня было і няма.

Другі факт. У в. Старыне, Забалоцкага сельсавету партыйная ячэйка і сход бедняцкіх выступаюць кандыдатуру настаўніка Грыца ў склад рэвізійнай камісіі. Кулакі выступаюць супроць, кажучы, што Грыц вымагае кабары. Кулацкая правакацыя не ўдалася, настаўніка абралі ў рэвізійную камісію.

У в. Ялоўка, Жодзінскага сельсавету, высунулі кандыдатуру бедняка Лупчыка Уладзімера. Кулакі (якіх у гэтай вёсцы многа) аж на дыбы станаўляць, каб не абіраць яго ў савет. «Не абіраеце Лупчыка, бо загоніць падаткам у дамавіну».

Але бедната свайго кандыдата падтрымала, і Лупчыка абралі ў савет.

Клясавае барацьбы на выбарчых помесціцх бедняцх

(На нашайа смялявіцкага карэспандэнта)

«ХОЦЬ ТЫ ў АВЕЧАЙ СКУРЫ...»

Былі старшынні і сакратар Амаляўскага сельсавету — Вільча і Зубовіч у часе справаздачнай кампаніі вялі агітацыю, каб іх абралі ў савет. Наабяцалі жанчыне Мату-сёвіч жытца і іншага даць, калі яна будзе агітаваць за іх кандыдатуры. Усё-ж ім не ўдалося трапіць у савет. Бедната добра ведае савецкае «бейчай скуры» па іх рапейнай рабоце ў савете.

Дзеся тата, каб трапіць у ласку да беднаты, заможнікі прыкідваюцца абаронцамі бядняцкіх інтарэсаў.

Так, у в. Востраў, Жодзінскага сельсавету заможнік Лютаровіч Сцяпан выступае і кажа: «савецкая ўлада нічога ня робіць, каб дапамагчы беднаце, рэальнай дапамогі няма, ёсць адны размовы».

У той-жа час гэты «абаронца» бядняцкіх інтарэсаў увесну 1928 г. пазначыў аднаму бедняку 2 пуды ячменю, за што прымуся адпрацаваць два дні на сенажаці, а ўвосень аддаць два пуды ячменю. Касіба пайшла ў яго карысць, як працэнт за «дапамогу».

НЕ ДАЛІ КУЛАКОМ ПРАЛЕЗЬЦІ ў САВЕТАХ

Трэба адзначыць, што бедната яшчэ слаба згуртавана. Ёсць вышэйшыя, калі бядняк зьбірае сваю кандыдатуру толькі таму, што заможнікі і кулакі выступаюць супроць яго; ён пастух, які з яго будзе кіраўнік; або ён-жа малапільменны, нічога не разумее і г. д.

Гэта лішні раз гаворыць аб тым, што работа сярод беднаты слабая.

Але, нарэшце, трэба адзначыць, што ўсе спробы кулакоў і заможнікаў церпяць няўдачу.

СЬЦЯПАН НОРТМАН.

Падпалы хат актывістых

Па В. Сьміўскім сельсавете, Слуцкага раёну, поўнасьцю прайшлі кандыдатуры, рэкамэндаваныя партыйнай і сходамі беднаты. Кулацтва і падкулачнікі атрымалі дружны, моцны адпор. Пацярпеўшы поўнае наражэньне, кулак пачаў ужываць сыстэму запалоўвання і тэрору.

У часе правядзеньня вытворчага сходу на Сьміўскіх хуторах кулакі падпалі гумно бедняка Самусевіча і дабіліся зрыву сходу. У тым-жа сельсавете была падпалена хата кандыдата партыі Савіцкага. Злачынцы імкнуліся спаліць і самога Савіцкага—з надворку дзверы былі завязаны дротам.

Бюро раённага камітэту партыі на па-заарговым пасаджэньні адначыла, што гэтыя здарэньні маюць палітычнае значэньне, зьяўляюцца помстай клясавога ворага, спробай разьбіць блік беднаты і сярэднства.

Складзена камісія для тэрміновага расьсьледваньня справы. Арыштаваны два кулакі, запалоўаны ў падпале.

Менскі Гарсавет—перад выбаршчыкамі

Алэ! Слухайце!

Рабочыя будаўнікі даюць наказ

Алэ! Алэ!
— Радзі-пераклічка справаздачных сходаў будаўнікоў распачалася.
— Гаворыць піянерскі атрад клубу будаўнікоў!
— Слухайце! Слухайце!
— На сёньнім сходзе рабочых будаўнікоў Вадзіканалу прысутнічае 82 проц. усіх рабочых! На сходзе рабочых унівэрсытэцкага гарадка прысутнічала 68 проц. будаўнікі, усе 100 проц. на справаздачных сходах!
— Не забывайце аб патрабах дзяцей!

Мы патрабуем гарачых сьнедадзень у школе! Абудка і адзеньне бяднейшым вучням!
Так распачаўся справаздачны сход будаўнікоў Вадзіканалу, працкалектыў будаўнікоў і рабочых Белжылсава. На сходзе, акрамя рабочых будаўнікоў, прысутнічаюць таксама чырвонаармейцы палітэфнай часьці.

З дакладам аб рабоце гарсавету выступае прадстаўнік рабочых-будаўнікоў у гарсавет тав. Столяр.

Данае дакладчыку галасна ідзе па чытку нікому незразумелых лічбаў. Па пунктах, суха і сумна, т. Столяр кажа аб дасягненьнях, якія ёсць, не даючы канкрэтных адказаў, што выканана і што ня зроблена па наказе, які быў даны рабочымі будаўнікам.

Не паспеў дакладчыц скончыць, як вадрамаўшая зала ўзварушылася і пачыналіся пытаньні.

Вось пытаньні, якія павінен вырашыць новы гарсавет.

Аб дзісннай якасьці і бяспланавасьці пабудовы гаварылі будаўнікі унівэрсытэцкага гарадку

У унівэрсытэцкім гарадку—сход. Назначана справаздачка гарсавету. Зьявілася 70 проц. рабочых будаўнікоў. Гэты працэнт нельга лічыць здавальняючым. Будаўнікі унівэрсытэцкага гарадку не раскінуты па прадпрыемствах, працуюць у адным месцы і маглі сабрацца поўнасьцю.

Даклад рабіў рабочы—член гарсавету т. Гаичарык.

У спрэчках выказалася 15 чал. Амаж усе закралі пытаньне жыллёвага крызісу і дрэвай якасьці пабудовы.

ці пабудовы. Будуюць бяз плянаў, без разьлікаў.

Многа гаварылі аб дабрабыце акраін гораду: вуліцы там брудныя, электрычнасьці няма, клубы і школы вельмі мала, усё згуртавана ў цэнтры гораду.

У прывітай разгалюці сход прывітаў работу гарсавету здавальняючай і адначыў, што лінія работы адпавядала інтарэсам і патрабам рабочых мас с. Менску.

Мы хочам ведаць, чаму бяспрытульнасьць не зьявішаецца? Чаму дрэнна асьветлены акраіны?
— Гарсавет ня выканаў наказу аб забесьпячэньні акраін вадою.
— Што зроблена гарсаветам для ўзмацненьня абароназдольнасьці акраіны?
— Мала зроблена для культурнага ўздыму акраін, на акраінах мала бібліятэк і чырвоных куткоў.
18 чалавек выказваецца ў спрэчках па дакладу.

Тав. Мяшкоў—рабочы Белжылсава—лічыць, што кватэрны крызіс у горадзе не паслаблены. Мала зроблена ў галіне дабрабыту гораду. Да гэтага часу на акраінах ва многіх месцах няма тратуараў, праходзячы дзяруць адзеньне аб дратавыя загародкі платоў.

Гарсавет ня досыць сачыў за будаўніцтвам—кажа тав. Аўгустэвіч, рабочы Вадзіканалу.—На пабудове халадзільніка некалькі раз прышлося перабрабляць некаторыя работы.

Дрэна асьветлены акраіны: у той час, як у цэнтры шмат сьвятла ідзе на рэкламу, акраіны сядзяць у цемры.

Усе выступаўшыя таварышы, адпачаючы вялікую работу, праробленую гарсаветам, падкрэсьлівалі невыкананьне раду пунктаў наказу.

Вось пытаньні, якія павінен вырашыць новы гарсавет.

Аб дзісннай якасьці і бяспланавасьці пабудовы гаварылі будаўнікі унівэрсытэцкага гарадку

ці пабудовы. Будуюць бяз плянаў, без разьлікаў.

Многа гаварылі аб дабрабыце акраін гораду: вуліцы там брудныя, электрычнасьці няма, клубы і школы вельмі мала, усё згуртавана ў цэнтры гораду.

У прывітай разгалюці сход прывітаў работу гарсавету здавальняючай і адначыў, што лінія работы адпавядала інтарэсам і патрабам рабочых мас с. Менску.

Сход ажыўся а 8 гадз. увеч., а скончыўся позна--а 2 гадз. 1. Б.

Калі будзе вада-павод у раёне чыгунак

Больш кааперацыйных крам на акраінных вуліцах (Служба пуці МБВ чыг.)

Скончылася справаздачная кампанія на службе цягі, дайшла чарга да службы пуці. Месцом № 2, які аб'яднае ўстановы службы пуці, даўно ўжо пачаў падрыхтоўку да справаздачкі гарсавету. Праводзіліся папярэднія стоды, чыткі, гутаркі, арганізаваны мітынг-пераклічка.

Многія рабочыя загады падрыхтавалі пытаньні наконт працы гарсавету і абраў, як пачаўся справаздачны сход, падалі іх у прывітаньне.

На справаздачку зьявіліся 91,8% чыгуначнікаў. Высокая яўка зьявілася вынікам добрай падрыхтоўкі, праведзенай прафарганізацыйнай.

Напоўны зацэннуўся даклад члена гарсавету і было задана шмат пытаньняў,—у спрэчках пачыналася выказаньне 11 чалавек. Прамоўцамі падкрэсьлены рад дасягненьняў у рабоце гарсавету—рост прамысловасьці, пашырэньне сеткі школ і лекавых устаноў і г. д. Але большасьць выступаўшых сьмывалася на патрабах чыгуначнага раёну. У раёне МБВ чыг. таварнай вельмі мала кааператываў і маркоў, вуліцы дрэнна асьветлены, тратуары паломаны. Зусім дрэнна з забясьпечаньнем вадою: вадэправоду няма, стужкі не ў парадку. На акраінах, якія прылягаюць да чыгункі, няма аптэк, кіно, дзіцячых ясель. Слаба праводзіцца барацьба з хуліганствам. Трэба, каб на Койданаўскім тракце хадзілі аўтабусы.

Сход прывітаў вельмі ажыўлена.

М. Крун.

Час сур'ёзна ўзяцца за рацыяналізацыю

У ажыцьцяўленьні перапрыемстоў-нашчэных XIV зьездам партыі ў галіне рацыяналізацыі працы дзяржаўнага апарату, асобным цыркулярам НК РСІ СССР ад 3 жніўня 1928 г. прапанавалася ўоім установам і прадпрыемствам сур'ёзна паставіць пытаньне аб рашучым палепшэньні працы апарату.

Працу ў гэтай галіне прапанавалася зрабіць абавязковай функцыяй новага апарату і прадпрыемства, стала ажыцьцяўляемай спецыяльнымі арганіамі ці працаўнікамі. Кіраўніком устаноў прапанавалася ўдзяліць мажорытэту ўвагі гэтай справе.

Аднак, мінулыя пяць месяцаў паказалі, што значная частка устаноў яшчэ не прыступіла да гэтай справы і не асознала ўсёй важнасьці паостаўленых задач.

Яшчэ вялікая частка кіраўнікоў устаноў отараецца адмажнуцца ад рацыяналізацыі і перавесці ўсёе цяжар працы і адказнасьць на грамадзянскія арганізацыі (знакомкія). Праца знакомкіямі, як і ўвоўная праца прафэсійных арганіаў, наірававана на дапамогу агульнаму ходу працы устаноў, ня здымае з кіраўнікоў устаноў адказнасьці за працу устаноў.

Ні ў каго не вызьілае сумненьня, што бухгалтэрыя, азнамак, справа ўстаноў, а не эканамікамі. Аднак, да гэтага часу многія гаспадары ня могуць усведаміць, што рацыяналізацыя праца зьяўляецца і абавязковай, штодзёнай функцыяй.

Чаота ўстаноў гатовы перакласці рацыяналізацыйную працу на арганы РСІ. Зразумела, што правядзеньне гэтай працы аднымі сіламі апарату РСІ немагчыма. Арганы РСІ ў сілах правесці рацыяналізацыйную працу толькі ў адзінак устаноў, тады яшчэ задача павіна вырашацца ў аотнях і тысячах устаноў.

Нарадзіла мы чуюм ад таго ці іншага кіруючага адміністрацара, што ён ганада перагруканы апарацыйнай працай для таго, каб займацца рацыяналізацыяй. Між тым, трэба ясна усвоіць, што ніякі дасягненьні немагчымы, калі не займацца рацыяналізацыяй.

Нарадзіла кіраўнікі устаноў завьіваюць, што яны ў дастатковай меры займаюцца рацыяналізацыяй. Аднак, гэта «рацыяналізацыя» зводзіцца на неаддзельнае лапіць там, дзе патрэбна рашучая рэарганізацыя.

Трэба пачаць нанец уоўнаму прамадзеньню выпаўненьня дырэктывы XIV парт'езду. Установам неабходна адзіць бліжэйшыя перапрыемствы на арганізацыі рацыяналізацыйнай працы і аучаснаў работы.

ІВАНОВ, ЦІТОВІЧ

7 Па жыллёвай кааперацыі лік пайчынікаў павялічэцца з 16.800 у 27-28 г. да 32.000 у 32-33 г. у тым ліку:

а) па будаўнічай наямаецца рост пайчынікаў з 4.400 да 1.200, або на плюс 173 проц.

б) па арэнднай кааперацыі гэты рост вызначаецца з 12.400 да 20.000, ці на плюс 61 проц.

в) Вось тры тэмпы і ўстаноўкі, якія праектуюцца па 5-гадовым пляне БОСР у галіне каапераваньня. Зараз у некалькіх словах сьпісьмисся аб

устаноўках і лімітах на паянакапленньні

ПАЯНАКАПЛЕНЬНЕ

Асноўная ўстаноўка ў пляне па паянак уласах вызначалася вялічынй сярэдня-аплачывага пая, які ў сваю чаргу па сваёй велічыні вызначаўся задачкамі, якія ставіць перад рознымі відамі кааперацыі і яе патрэбнасьцю па ўласных зваротных сродках.

Сярэдня-аплачаны пая па розных відах кааперацыі па перспектывным пляне праектуецца наступным:

Віды кааперацыі	Сярэдні пая ў рублэх.		
	Па каго вылічв.	1927-28 год	1932-33 год
1. Спэц. каап. а) Горад б) Вёска.	на член.	11,0	28,0
	"	5,6	18,0
	"	6,6	20,0
	на карову	1,5	7,0
	на 1 член.	5,0	10,0
2. С.-г. каапер. а) с.-г. крад. т.-вы. б) малочныя в) машыны г) мольар. д) інш. выт. віды.	на 1 гэкт. бах.	1,0	3,5
	на 1 члена	3,7	10,2
	"	"	"
3. Самат. прам. каап.	"	9,0	20,0
	"	105,0	120,0
	"	72,0	125,0
4. Жыллёв. каап.	"	133,0	175,0
	"	10,0	20,0
	на сям'ю	130,0	200,0
5. Жыллёв. каап.	"	133,0	175,0
	"	10,0	20,0
	"	130,0	200,0
6. Жыллёв. каап.	"	133,0	175,0
	"	10,0	20,0
	"	130,0	200,0
7. На спэц. акаапер. Ізготн. па горадзе Паўнапайных Ізготн. па вёсцы. Паўнапайных	на 1 члена	5,0	10,0
	"	11,24	31,1
	"	1,0	4,0
"	"	6,9	24,0

Вось тры ўстаноўкі, якія ўзяты ў пляне па вызначэньні сярэдня-аплачывамага пая па розных відах кааперацыі. Трэба адзначыць, што гэтыя ліміты па сярэднім пая блізуоўна трэба лічыць максымальнымі, асабліва для вёскі. Во калі селянін, напрыклад, захоча быць у трох, або ў 4-х відах с.-г. кааперацыі, ды яшчэ ў спэцыяльнай, то яму трэба будзе ўносіць пая 60-70 руб., а гэта сума не малая.

Пры такой устаноўцы агульная сума паянакапленньня па розных відах кааперацыі за 5 год будзе складаць наступны сумы.

Віды кааперацыі	Надоч капітал у тыс. р.	1927-28 г.	1932-33 г.
1. Спэц. каап.	4263,9	25155,3	7566,1
2. С.-г. каапер. а	2477,6	20352	20352
3. Кагтасы	1146,4	17000	17000
4. Самат. прам. каап.	1068,5	4500	4500
5. Інавалідн. каапер.	10	550	550
6. Жыллёвая каапер.	98,6	487,5	487,5
а) будаўн.	586	2100	2100
б) арэнд.	124,4	400	400
Разам па ўсіх відах	9767,8	70057,3	70057,3
У тым ліку па горадзе	2796,4	12553,6	12553,6
" " " вёсцы	6971,4	57503,7	57503,7

Як відаць з гэтай табліцы, мабілізацыя сродкаў праз паявы ўаносы па сваім тэмпе вельмі напружана, асабліва гэта кідаецца ў вочы па вёсцы. Вядома, што такі тэмпы паянакапленньня можа быць праведзены ў жыцьцё, калі аплаведна будзе павышана ўраджайнасьць у сельскай гаспадарцы на менш, як на 45 проц. і павялічана зарплата ў горадзе рэальна ня менш, як на плюс 50 проц. за 5 год. У пляне толькі яшчэ не распрацавана пытаньне аб дыфэрэнцыяцыі пая па ўсіх відах кааперацыі. Нам здаецца, што па гэтым пытаньні XII-ы зьезд КП(б)В павінен даць спецыяльную дырэктыву.

Ф. МАЧУЛЬСкі,

удалі артыстаў і кіраваньнем. Паўнамоцтва агітацыяна-разьясьняль-ную працу, забясьпечыць поўную добраахвотнасьць самаабкладаньня і дабраахвотнасьць і правільнага правядзеньня яго.

На жаль гэта аразумелі ня ўсюды. Рад раёнаў і нават акруг як-быццам зрабілі свой вывад: калі незьліга прыводзіць прымусова, дык ня троба нічога рабіць.

У той час, як сьляніства ўжо аразумела карысьць самаабкладаньня і чакае толькі артыстаў ініцыятыўны аўтэр, райвыканкомы і акрфінадзельцы многіх акруг нічога ня робяць. Самаабкладаньне ў БССР праходзіць ёсьцета аўсім дрэнна. Толькі Аршанская і Бабруйская акругі дабіліся добрых вынікаў і правялі самаабкладаньне: першая на 94%, а другая на 40% па ўсіх паселішчах.

шале Аршанская і Бабруйская акругі добрых, а Бабруйская—злавальна-чых вынікаў. Прычыны дрэннага правядзеньня самаабкладаньня крыюцца ў нядабайнасьці раду раёнаў, арганізацыйна-няздольнасьці нека-торых акрфінадзельцаў. Галоўна-я прычына—нястача ўвагі да справы самаабкладаньня з боку акруговых і раённых установаў.

Да надбалых раённых і сельсавет-кіх працаўнікоў неабходна ўжыць самыя рашучыя меры, ня спыняючыся перад выніццям з працы і ад-даньнем над суд. Толькі такім чынам можна нагнаць страчаны час і скон-чыць самаабкладаньне да пачатку пасеўнае кампаніі.

М. Н.

ехаць няма». «Гэта ня наша спра-ва». «Зьмілуйцеся, я цола дзець таўкуся, ганяюць то туды, то сюды, а ўжо ноч, куды я дзеюся?».

Падыходзіць нейкая фігура ў ка-жузу, у шапцы: «Тут начаваць не дазволім. Сам ня пойдзеш, паклічам міліцыю і выведзем за дзьверы!» — «На мароз, уначы?» — усхвалява-ла пратэстуве хворы. «Як сабе хочаш, а мы цябе сілай адсюль выдварым» —важна адказвае кажух.

Я вельмі шкадуу, што ня меў маг-чымасьці дачакацца таго моманту, калі цяжка хворага селяніна пера-налі нервовай клінікі з дапамогаю мі-ліцыі выкідаў-бы начаваць на сьня-гу. Спадзяемся, што да такога зья-выннага ўчынку справа не дайшла, але па тону адміністрацыі я адчуваю, што яна можа гэта зрабіць. Які со-рам, якая ганьба.

Доктар Ів. ЦЫВІНІВІЧ.

праходны накойчык. Яго жонка ўпала ў істэрыку. Убачыла потым Шыфрына, што «нізвалы госьць» (у ваньне)—зўрэйка, прыпыльвала-ла ў калідоры і папрасіла праба-чэньня літаральна так: «Извините, пожалуйста, я думала, что это «гой» в ванне». Далей тав. Манькоў папра-баваў палешыць трохі сваё стано-вішча і папрасіў Шыфрыну хоць уначы ня бегаць праз пакой і менш грукаець, а то прызьдзецца скарда-і-на куды сысьд. Шыфрына на гэта саявіла: «Не особенно пугай, вашего брата сейчас кроют за антисеми-тизм».

Неабходна, каму належыць, вы-сьвятліць, якім чынам Паўлоўскі і Шыфрына атрымалі там кватэру. Трэба іх адтуль папрасіць і палеш-чыць становішча рабочага.

П. НАБІЛЬ.

і прадукцыйнасьці сельскай гаспадар-ства ў Мінскай акрузе. **КРЭМЕР**

1-га лютага а 1-й гадз. дна ў памяшканьні ялюбю Карла Маркса (ма-лая зала) адміністрацыя пленум ЦК ЛКСМБ.

Парадак дня:

1. Сьют на работы арганізацый і кіраўніцтва ЛКСМ (Рымін).
2. Аб вайсковай рабоце ЛКСМБ (даклад ПУБЕЛВО—Камэўнінаў); і су-давада ЦК ЛКСМБ (Саговіч).
- 3) Практыка саюзнай работы і аюзнага кіраўніцтва ў зьвязку з па-становамі 8-га зьезду УсеЛКСМ (Галавач).
4. Рот і рэгуляваньне сацыяльнага складу ЛКСМБ (Шаліва).
5. Аб уздзе ЛКСМБ у прадстаачай пасеўнай кампаніі і барацьбе за ўраджай.
6. Бегучыя справы.

На пленум запрашаюцца члены бюро Мен. АК ЛКСМБ, рэдактары юнацкіх газет і прадстаўнікі ЦК і ЦП прафсаюзу. Сакратар ЦК ЛКСМБ ГАЛАВАЧ.

Адказы рэдактар ЯН. АСЬМОЎ

С. Е. Н. Ё. Н. Я. УТЭАТРЫ, КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
Чацьвер, 31 студзеня адкрыты спэцыяль-ны **ЗАПЯЮЦЬ ВЕРАЦЭНЫ**
Білеты ў масе тэатру і ў рабочай касе — Пачатк а 8 г. дз. вечары

КІНО-ТЭАТР
Культура
КІНО
Інтэрна-цыянал
КІНО
Пралетары
1-шы дзень кіно-тэатр
Юсы Плянэр
КІНО
Спартак

ГРАНДЫЁЗНЫ МАСТАЦКІ БАЯВІК трагедыя ў 10 частках
НАНА У гал. ролі ВЭРНЭР БРАУС.
Пачатан 1-га сьвансу роўна а 6 г. 30 м.
Толькі 3 дні—29, 30 і 31 студзеня
2 апошняя СЭРЫЯ 2
СЯРОД ЖАХАЎ кіно-раман ў 10 част.
Пачатан 1-га сьвансу роўна а 6 гадз.
Вечарнія сьвансы для дарослых
БУЙНЫ НЯМЕЦКІ БАЯВІК **МАРАЛЬ**
У галоўнай ролі папулярная амерыканская артыстка **ЭЛЕН РЫХТЭР**
Ад аўторка, 29 студзеня—Савецкі фільм
Дом у сумётах ДРАМА ў 6 частках.
Штодзень 2 сьвансы; а 3 г. 30 м. і а 5 гадз.
Цана білета 10 к. Месны нумараван—Каса ад 2 э пал. г.
АМЭРЫКАНСКІ ЗЬВЕРХ-БАЯВІК
МОРСКІ ЯСТРАБ кіно-раман ў 9 част.
У галоўных ролях Мільтан Сільб і Голес Біры

Да 1-га ЛЮТАГА засталася толькі **1** дзень!
Падпішыцеся СЕНЬНЯ-Ж ПЛАНІСЦА
Падпішыцеся СЕНЬНЯ-Ж ПЛАНІСЦА

— на газету —

ЗЬВЯЗАДА

Каб атрымаць газету сваячасова і асартна падпішыцеся СЕНЬНЯ-Ж!

Аддзел ачысткі абкамтрэсту **ПЕРАЙШОЎ** у веданьне **МЕНЦЭНТРСПРАУДОМУ** **ЗАКАЗЫ НА АСРАБОТЫ,** на ачыстку, рамонт і пабудаваньне новых паглынаючых каподзееяў, а таксама пабудову розных дваровых канал зацыйных сыстэм **ПРЫМАЮЦЯ** ў канцылярыі **МЕНЦЭНТРСПРАЎДОМУ** — вул. Валадарскага, № 4, — ад 9 гадз. раніцы да 4 гадз., тэл. 12-22 і ў аддзеле ачысткі ад 10 г. рэн. да 5 гадз. увч., тэл. 2-60.
МЭНЦЭНТРСПРАЎДОМУ

КАЖДОМУ советскому, торговому, кооперативному работнику необходимо быть подписчиком **БУХГАЛТЕРСКИХ КУРСОВ НА ДОМУ**

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ

Продолжительность курсов 8 месяцев. Прием производится круглый год. На курсы принимаются лица с 16 лет с образованием 4 группы семизетки

По окончании курсов выдаются установленные **СВИДЕТЕЛЬСТВА**

Плата за первый месяц 5 р, а остальные по 4 р в месяц, переводится в начале каждого месяца по адресу: Минск, Всекобанк, текущий счет № 632, а подробные условия высылаются за две десятикопеечные марки

С запросами обращаться: Минск, Всекобанк, **ЗАОЧНЫМ КУРСАМ**

АВВЕСТКА.
МЕНСКАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ БЕЛКААПСАЮЗУ ПЕРАМЯСЬЦІЛАСЯ з памяшканьня Белкаапсаюзу ў новае ўласнае памяшканьне па **КРАСАМЫСЬЛЕНСКИМ** завулку, № 8.

Да ўвагі рабкораў, селькораў, рэдкалегій друкаваных і насцьценных газет

Рэдакцыя газэты «Зьвязда» дэклараваць да ведама, што мы праводзім **ПАДПІСКУ** на дадатан да газ. «Зьвязда» двухтыднёваю часопісь

„Рабоче-крестьянский корреспондент“
выдаюць газ. «ПРАБДА». Гэтая часопісь зьяўляецца іраўнічым арганам раб-селькору, аю тлумачыць на ўсіх пытальнях рабсольнорэаюнага руху і зьяўляецца неабходным плучынікам у штодзённай працы юнага рэдкалегіі і рабсольнорэаюна. Юнага рэдкалегіі пачынаюць зьяўляцца праз-ма правасьці падпісчы на часопісь „Рабоче-крестьянский корреспондент“ сярод рабсольнорэаюна з нумару 23-24, які прысьвечаны вы-нікаў ІV Усею юнага мэрады рабсольнорэаюна

ЦАНА НА 1929 ГОД

1 мес.	2 нумары	— руб. 33	вал.	6 мес.	12 нумар.	1 руб. 73	вал.
3	85	12	24	3	25		

Падпіска прымаецца: Менск, галоўная кантора, газ. «Зьвязда», Савецкая, 63.

Згубленыя і ўкрадзеныя дакуманты лічыць неспраўднымі:

Кавенрад. кніжка Лябіна П. А., выд. МЦРК.	1041	Чэпск. кніжка Мамонька М. І., выд. саюзам прапрамастацтва.	1044
Кніжка Беспрод, выд. Менстрэхасай	1042	Чэпск. кніжка Пташнік М. М., выд. саюзам саўгандальскага.	1045
Пашпарт Голіновай М. Ф., выд. менскай міліцыі.	1043	Кавенрад. кніжка № 6238 Паўлава В. І., выд. МЦРК.	1046

ДОМАШНИЙ **РЕМЕСЛЕННИК** САМОУЧИТЕЛЬ

ВСЕХ ремесел в одной книге платки, сто др., токарн., лепилн., электрн., оловннн., маллрн. и ВСЕ друх.

143 рс. Цена 3 р.

новый полный самоучитель **КРОЙКИ И ШИТЬЯ** женских и детских верхних платьев, платьев и белья (мужских, женских, детских) 300 рас. выкр. чертеж. Ц. 3 р.

Адрес: Москва, Политехническй Музей, 110-3. Кооперативное т-во «КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ»

135 **ФОКУСОВ** с 187 рисунками 138 страниц.
Сост. А. Мирло. Ц. 1 р. 50 к.

РАЗВЛЕЧЕНИЯ НА ДО-СУГЕ
Сост. А. Мирло.
Об загадках, парад., шутках, головоло-мок и пр. 184 рс., 195 стр. Ц. 2 р. 25 к.

Высш. школа в г. Минск. Выд. «КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ».

КНИГА ДЛЯ ХОЗЯЕК ЗАГОТОВКИ И ЗАПАСЫ

на зиму. Руководство для домашн. хоз-ства. Мирло, Савецкая, Кооператив-Вина. Издатель. Класа. Писа. Мел и пр. 151 стр. Ц. 1 р. Высш. шк. пастава. Москва, Политехн. муз. 110-3. Кооп. т-во «КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ».

Біражвы нумар Зарэцкай Н. І., выд. менскай біражы прыма 1017
Кавенрад. кніжка Каждане І. І., выд. МЦРК. 1049
Днеда аб працы Парафоса К. Б., выд. Менскім прафсаюзам с-с. 1050
Пасьвочаньне на право атрымаліся дэмагогі Качынкавай М. В., выд. Ходзімска. рабсольнорэаюна. 1061
Кавенрад. кніжка Бокуды І. Ф., выд. МЦРК. 1052
Кавенрад. кніжка Новадворскага З. А., выд. менскім прафсаюзам. 1053
Біражвы нумар за студзень мес Скуш-кі І. П., выд. менскай біражы пры-ма. 1054